

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Szentendre Város Önkormányzat

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	71
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	73
1. A HEP IT részletei.....	73
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	73
Jövőképünk.....	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
3. Megvalósítás.....	82
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	82
3.2 A megvalósítás folyamata.....	82
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	85
3.4 Nyilvánosság.....	85
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	86
4. Elfogadás módja és dátuma.....	87

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Szentendre Város Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Szentendre különleges természeti adottságokkal rendelkező a Duna partján fekvő település, a Szentendrei-sziget, a Pilis, és a Visegrádi-hegység közelében. A turisták kedvenc látogatóhelye a Dunakanyar kapujában, Budapest belvárosától fél órányi autótávolságra (25 km) fekszik. A Dunakanyar ékköveként is emlegetik a soknemzetiségű mediterrán hangulatú várost.

Történelme a római korig nyúlig vissza, a városban római kőtár, falmaradványok, utcanév is őrzi ennek emlékét. A középkorból a várdombon található Keresztelő Szent János plébániatemplom és napóra maradt ránk. A török idők után 1690 körül virágzásnak indult a város, ekkor a balkáni szerbek vezetésével dalmát, görög, horvát, cincár családok kerestek új hazát, a város etnikailag ekkor vált ilyen sokszínűvé. Ennek nyomait ma is a délies hangulatú szűk, macskaköves utcák, sikátorok őrzik. 1929-ben a szentendrei művésztelep alapításával, a „Festők városa” elnevezést is megkapta a város.

A település munkaerő felszívó ereje számottevő, közigazgatási, oktatási, egészségügyi, kulturális és sport intézményi ellátottsággal rendelkezik. A város munkahelyteremtő cégekre, vállalkozásokra nyitott, ezzel a mindennapi, főként a főváros felé ingázó emberek számát mérsékelni tudná.

2017-ben 2849 regisztrált vállalkozás működött.

2023-ban ez a szám megközelítőleg 7500, melynek körülbelül 35%-át az egyéni vállalkozók, a fennmaradó 65 %-ot a működő társas vállalkozások teszik ki.

A fenti vállalkozások közül mintegy 153 társaság tartozik a legnagyobb adóteljesítményű adózók körébe.

Az elmúlt évben 5 %-kal növekedett azon új vállalkozások száma, amelyek székhelyet vagy telephelyet létesítettek Szentendrén.

Sajnos a COVID-járvány időszakát követő két évben megnövekedett azon vállalkozások száma, amelyek a kialakult nehéz gazdasági helyzetre tekintettel adóköteles tevékenységüket véglegesen

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

megszüntették. Ez utóbbi időszakban a tevékenységüket Szentendrén megszüntető vállalkozások száma jelentősen meghaladta az újonnan alakult vállalkozások számát.

Ez a tendencia 2023. évben megfordult, az új vállalkozások száma 30 %-kal meghaladta a Szentendrén adóköteles tevékenységüket megszüntető vállalkozások számát.

Szentendre összterülete 43,83 km², Lakosság száma: 2015. év végén 25.802 fő volt, a 2015-2021 közötti időszakban folyamatosan emelkedett, 2022-ben elérte 27.641 főt.

Szentendrei adatok a KSH legfrissebb 2022 őszi népszámlálási adatai alapján:

A lakónépesség 28.524 fő, változás 2011-hez képest: +3 214 fő (+12,7%).

A népsűrűség: 651 fő/km².

A lakónépesség megoszlása nemek szerint:

Férfi: 13 641 fő (47,8%)

Nő: 14 883 fő (52,2%)

A lakónépesség megoszlása főbb korcsoportok szerint:

0–14 éves: 4 745 fő (16,6%)

15–64 éves: 18 114 fő (63,5%)

65 éves és idősebb: 5 665 fő (19,9%)

A lakásállomány: 11 556 darab, változás 2011-hez képest: +1 460 darab (+14,5%) lakás.

A településen megtalálhatóak a nagyvárosokra jellemző lakótelepek (Püspökmajori, Rózsakerti, Dózsa György úti, Vasvári, Füzespark), áruházláncok (Lidl, Aldi, Spar), kertvárosi részek (Pismány, László telep, Pannónia telep, Izbég) is.

A település szociális és köznevelési intézményei: A városban egy állami fenntartású bölcsőde, egy nyolc tagintézményes állami és három egyházi fenntartású és négy magán óvoda, hét állami fenntartású, három egyházi fenntartású és kettő alapítványi iskola működik. Az idősek számára a Gondozási Központ, a családok részére a járási illetékességű Dunakanyari Család- és Gyermekejöléti Intézmény nyújt segítséget.

A város közművelődését, kulturális életét többek között a Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár, Ferenczy Múzeumi Centrum és a Szentendrei Kulturális Központ Nonprofit Kft szervezi.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	25 802	bázis év
2016	26 011	
2017	26 447	101,68%
2018	26 745	101,13%
2019	27 271	101,97%
2020	27 534	100,96%
2021	27 641	100,39%

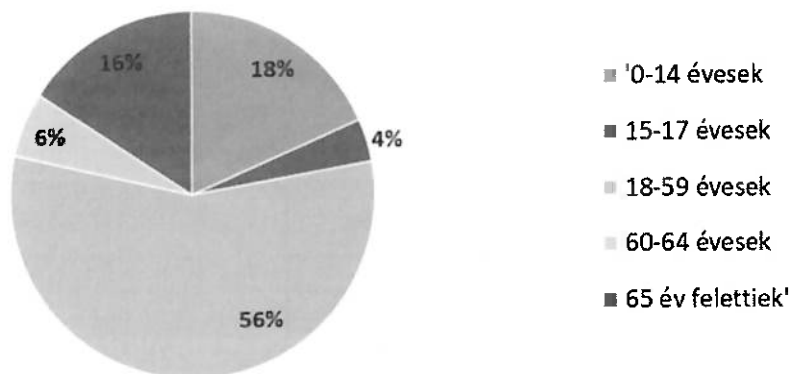
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosok száma 2015. óta folyamatosan növekszik, 2021-ben 1839 fővel éltek többen a településen, mint hat évvel azelőtt. 2017-ben ez a szám 2012 évhez viszonyítva 1431 fő népességnövekedést mutatott.

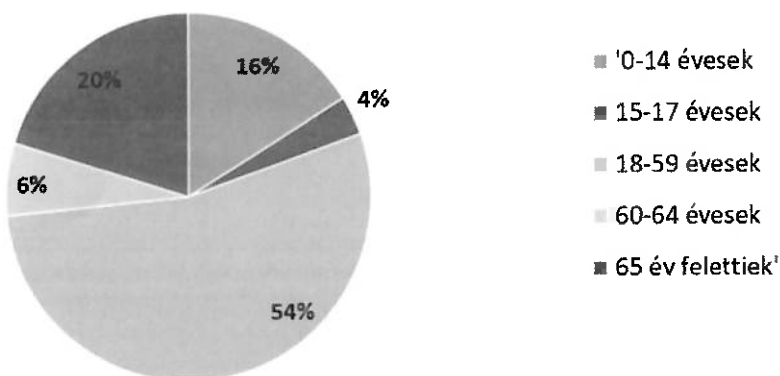
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	13282	14758	28040	47,87	52,13
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			771	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	2442	2372	4814	8,71%	8,46%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	498	504	1002	1,78%	1,80%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	7489	7963	15452	26,71%	28,40%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	759	943	1702	2,71%	3,36%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	2094	2972	5066	7,47%	10,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A nők-férfiak aránya hasonló az országos átlaghoz. A nők arányának megváltozása 60 év felett következik be, ami szintén igazodik az országos átlaghoz.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	4 513	4 811	93,00%
2016	4 644	4 809	96,00%
2017	4 831	4 797	100,00%
2018	5 066	4 814	105,00%
2019	5 309	4 833	109,00%
2020	5 471	4 826	113,00%
2021	5557	4 826	117,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti lakosok arány egyre nő, azaz az öregedési index emelkedést mutat.

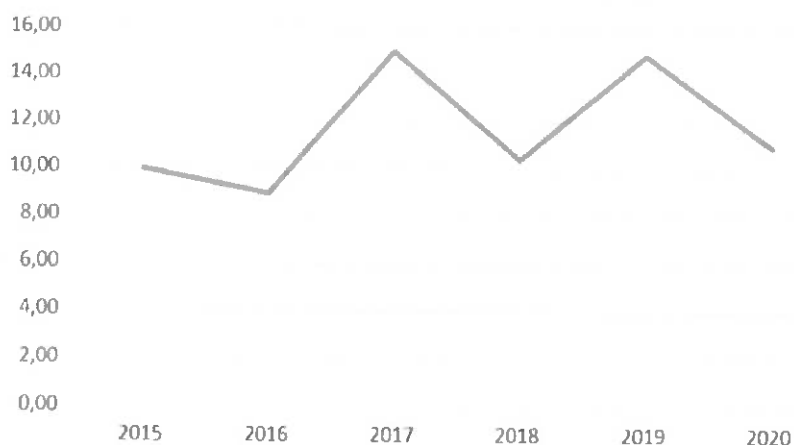
Az öregedési index az időskorú népességnek (65–X éves) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az elöregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiak vannak többen, és a település elöregedő.

Szentendre elöregedő település, hisz az érték 2018 év óta 100 érték felett van, és az utóbbi években egyre erőteljesebben növekszik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	10,00
2016	8,96
2017	14,98
2018	10,34
2019	14,81
2020	10,91
2021	3,26

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

A fenti ábra az oda és elvándorlások számát mutatja, mely Szentendrén végig pozitív értéket mutat, azaz nő a városba költözők száma, igaz a páros években kisebb hullámvölgyekkel.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-1,52
2016	-1,24
2017	0,38
2018	-0,94
2019	-0,63
2020	-1,57
2021	-1,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Természetes szaporodás a KSH definíciója szerint: „az élveszületések és a halálozások különbsége.” Megmutatja, hogy adott évben, adott területen hogyan változott a lakosság száma városunkban, ez a 2017 -es év kivételével végig negatív számot mutat, azaz többen halnak meg, mint születnek, ez is sajnos az előregedő település sajátossága.

Értékeink, küldetésünk

Településünk az esélyegyenlőség érdekében eddig is igyekezett megfelelni és támogatni a helyi társadalom minden rétegét a minőségi élet megteremtése érdekében.

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai:

Társadalmi összefogás a hátrányos helyzetű csoportok és egyének számára az esélyegyenlőség biztosításához.

A teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatáshoz hozzájutás biztosítása, valamint a település minden lakójának a megélhetéshez szükséges források biztosítása.

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános elvei:

Szentendre Város Önkormányzat elismeri minden embernek azt a jogát, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen a településen, és ezt az alábbi elvek alapján próbálja megvalósítani:

Az emberi méltóság tisztelgetésével tartásával tiszteli az ember értékeit, és egyediségét.

Egyenlő bánásmód és megkülönböztetés tilalmával megakadályozza a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formáját, elutasítja nemre, fajra, nemzetiségre, származásra, vallásra, politikai meggyőződésre vonatkozó megkülönböztetést.

A társadalmi szolidaritás erősítése minden itt lakó állampolgár érdekét szolgálja.

Célok

Szentendre Város Önkormányzatának alapvető célkitűzése, hogy a meglévő közszolgáltatásokat szinten tartsa és lehetőségeihez képest fejlessze.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, életre.

Szentendre Város Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekintí, amely alapja valamennyi önkormányzati tevékenységnek: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásában és a helyi szintű közpolitika alakítása során is.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ezen szempontok alapján önkormányzatunk küldetésének tekintí a lakosság igényeinek a kiszolgálását. Ennek területei a megfelelő szolgáltatások nyújtása, valamint az országos politikai irányelvek helyi szintű, hatékony megvalósítása. A képviselő-testület hatékony, törvényes működésének biztosítása és egyenrangú kapcsolat kiépítése a lakossággal és munkatársakkal egyaránt.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szentendre város Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

▪ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása

▪ a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

▪ a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)

▪ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

▪ a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)

▪ a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)

▪ az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

▪ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)

▪ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Helyi rendeletek:

• Szentendre Város Önkormányzat 34/2009. (X. 26.) Önk. sz. rendelete az Önkormányzat, az egyházak, a helyi társadalmi és civil szervezetek, valamint alapítványok kapcsolatrendszerének egyes kérdéseiről, és az egységes pályázati-támogatási rendszerről

• Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2002. (VI. 30.) Önk. sz. rendelete a háziorvosi körzetek meghatározásáról

• Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2021. (II.15.) önkormányzati rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos közszolgáltatásról

• Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 39/2011. (X. 24.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat és a helyi ifjúság kapcsolatrendszerének egyes kérdéseiről, valamint az ifjúság városi közéletben való részvételéről

• Szentendre Város önkormányzat Képviselő-testületének 38/2003. (VI.18.) Önk. sz. rendelete az önkormányzat és a lakosság együttműködésében megvalósuló, ivóvíz, szennyvíz, és csapadékvíz elvezetést szolgáló közmű építésekről, és a kapcsolódó hozzájárulásokról

• Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2017. (I.25.) önkormányzati rendelete a közterület-felügyelet és mezei őrszolgálat szervezetéről és feladatairól, valamint a Közterületi Térfigyelő Rendszer létrehozásáról

- Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 24/2018. (X.16.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésükről
- Szentendre Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2023. (IV. 28.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokról
- Szentendre Város Önkormányzata Képviselő-testületének 32/2007. (VI.15.) számú rendelete az Önkormányzat testnevelési és sport feladatairól
- Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2018. (IV.23.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális és gyermekjóléti ellátásokról, valamint a fizetendő térítési díjakról
- Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2011. (III. 16.) önkormányzati rendelete a távhőszolgáltatás legmagasabb hatósági díjairól
- Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2003. (V.19.) Önk. sz. rendelete a víz- és csatornadíjnak a lakások és a nem lakások céljára szolgáló helyiségek bérlőire történő áthárításáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII.13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

- Költségvetési rendelet, gazdasági program, szociális törvény
- Helyi építési szabályzat – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakba: Étv.) 13. § (1) alapján, az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban kell megállapítani.
- Településrendezési terv - Az Étv. 10. §-a szerint a településfejlesztési tervben foglaltakkal összhangban, az abban meghatározott településfejlesztési célok megvalósítása érdekében önkormányzati rendeletként a települési önkormányzat képviselő-testülete helyi építési szabályzatot fogad el. Településrendezési terv csak a településfejlesztési tervvel összhangban készülhet. A településrendezési terv módosításával egyidejűleg a képviselő testület dönt, hogy a településfejlesztési tervet változatlan tartalommal fenntartja, vagy a településrendezési tervre tekintettel módosítja.
- Településfejlesztési terv - az Étv. 9/A. § értelmében A települési önkormányzat a település tervszerű, fenntartható, valamint gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében, a település egészére integrált, stratégiai és területi alapú, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokra alapozott – a településrendezést elősegítő – településfejlesztési tervet készít. A településfejlesztési tervben az önkormányzat a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid, közép- és hosszú távra rendszerbe foglalja településfejlesztési szándékait, ennek keretében meghatározza a település jövőképét, a jövőkép megvalósítása érdekében meghatározza az integrált stratégiai fejlesztési célokat és a célok elérését szolgáló feladatokat, az egyes integrált stratégiai fejlesztési célokhoz és a feladatokhoz rögzíti a fejlesztési céladatokat és a fejlesztési akcióterületeket, egyben javaslatot tesz – a település térbeli, fizikai rendszerébe illesztve – az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló egyéb területek meghatározásával együtt, és meghatározza fentiek térbeli, időbeli és gazdasági rendszerét.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Püspökmajor Lakótelepi Bölcsőde
- Szentendre Városi Óvodák: Óvoda Központ és 7 Tagóvoda
- Szent András Óvoda
- Szentendrei Református Óvoda
- Evangélikus Zenei Óvoda
- Szentendrei Barcsay Jenő Általános Iskola
- Izbégi Általános Iskola
- Szentendrei II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium.
- Templomdombi Általános Iskola.

- Szent András Katolikus Általános Iskola.
- "AGY Tanoda" Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola.
- Dunakanyar Általános Iskola
- Ferences Gimnázium
- Szentendrei MórícZ Zsigmond Gimnázium
- Váci SZC Petzelt József Technikum és Szakképző Iskola
- Szentendrei Református Gimnázium
- Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár
- Gondozási Központ Szentendre
- Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény
- Szentendrei Kulturális Központ
- Polgárórség Szentendre
- Szentendrei Katolikus Egyházközség
- Szentendrei Református Egyházközség
- Szentendrei Evangélikus Gyülekezet
- Szentendrei Baptista Gyülekezet

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A rendelkezésünkre álló adatok alapján megállapítható, hogy településünkön az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete kedvező. Kirívó adatok nem támasztják alá, hogy bármelyik célcsoport esetében kimagasló negatív tendenciákkal kellene számolni. A programban szereplő adatok valósághűek, beszerzésük központi adatbázisokból (BM, KSH, TEIR), intézmények nyilvántartásaiból származnak. Az indikátor táblák a tervbe beemelésre kerültek. Kiemelkedő adathiányok az idősek és a fogyatékkal élők célcsoportjához kapcsolódóan állapítható meg.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység egy összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli hiányosságokban mutatkoznak meg, és sok esetben komoly megélhetési-életvezetési problémákhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai a rendszerváltást követően többnyire a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, oktatás és képzettségbeli hiányosságokra, ezen kívül pedig egyéni és családi válsághelyzetekre vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása jellemzően az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában mutatkozik meg. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). A szegénység állapot az érintetteket sok esetben nagyon gyorsan megbélyegzi, és a társadalomból való kirekesztettségüket idézi elő.

E terület vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések azok, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.).

A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

2013. szeptember 1-jétől a gyermekvédelmi törvény szabályozza a HH-s és a HHH-s gyermek (ill. fiatal felnőtt) fogalmát, tekintettel e fogalomnak a köznevelés területénél általánosabb, gyermekvédelmi szempontú jelentőségére. Az újraszabályozással a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet kompenzálására a korábbinál szélesebb körben nyílt lehetőség, így például már 0–24 éves kor között lehet igényelni a minősítést a települési önkormányzatok jegyzőitől, miközben az elbírálás alapjául továbbra is az RGYK-ra való jogosultság számít.

Az Önkormányzatoknál kérvényezhető a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (RGYK) illetve a hátrányos helyzet (HH) jogosultsága, az alábbi feltételek teljesülése esetén.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult igénybe venni az alábbi kedvezményeket, támogatásokat:

- ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés és - ha megfelel a törvényben foglalt feltételeknek - szünidei gyermekétkeztetés,
- évente kétszer pénzbeli támogatás,
- jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények.

Főszabály szerint az a család jogosult rá, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 165 %-át (2023-ban: 47 025 Ft-ot) és a vagyonuk értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

A KSH definíciója alapján: **Hátrányos helyzetű (HH)** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek vagy fiatal felnőtt, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, alacsony foglalkoztatottságú, vagy a gyermek elégtelen lakókörnyezetben, illetve lakáskörülmények között élő gyermek vagy fiatal felnőtt.

Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) az, aki esetében a HH-ként meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, továbbá a családjából kiemelt, szakellátást nyújtó intézményekben elhelyezett, nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A hátrányos helyzetű családi háttérből érkezők jellemző ismervei:

- Anyagi helyzet: A család szegény, vagy nyomorban él, jövedelme főként segély, nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás, esetleg alkalmi munka után járó jövedelem.
- Lakhatás: Szűkös lakáskörülmények, kevés az egy személyre jutó alapterület. A lakhatási feltételek egészségtelenek, például vizes, salétromos falak, nagy páratartalom, alagsori lakás, szuterén. A felszereltség rossz, például hiányzik a konyha, a fürdőszoba, beltéri WC, nincsenek alapvetőnek tartott háztartási készülékek.
- A szülők iskolázatlansága: csak általános iskolát végeztek, vagy olyan érettségit nem igénylő szakképzettségük van, amivel szinte lehetetlen munkát találni.
- A deviáns környezetben elszenvedett szocializációs ártalmak, a közeli hozzátartozók például alkoholisták, drogfüggők, játékszenvedélytől szenvednek.
- Nincs család, a gyerek állami gondozott, vagy a fiatal onnan került ki, egyszülős családban nevelkedik, a szülei elváltak, az egyik szülő meghalt, vagy éppen a családban több generáció, illetve távolabbi rokonok élnek együtt.
- Legalább az egyik szülő beteg vagy fogyatékos, így fizikailag képtelen gyermekeit megfelelően ellátni, gondozni.

Szentendrén a 2022 népszámlálási adatok alapján 85 fő vallja magát romának.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	44,32	30,08
2016	44,37	32,36
2017	44,23	29,44
2018	47,76	26,87
2019	47,96	24,93
2020	48,57	24,56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat jól mutatja, hogy az utóbbi években nő a személyi jövedelemadókat fizető szentendrei lakosok száma, mindeközben pedig a 2015-höz képest folyamatosan csökken a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya, azaz a településen élők átlagosan egyre nagyon bevételet tudhatnak magukévé.

A településen nem jellemzőek a mélyszegénységben élő lakosok, az átmeneti nehézségbe kerülők részére az önkormányzat rendszeres, illetve rendkívüli települési támogatásokkal nyújt segítséget.

A pénzügyi és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 17/2023. (IV. 28.) önkormányzati rendelet az alábbi pénzügyi és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokat (a továbbiakban együtt: szociális és gyermekvédelmi ellátások) szabályozza, a következő ellátásokat, támogatásokat nyújtja rászorultság esetén a település lakóinak:

- a) rendszeres települési támogatások**
  - aa) lakásfenntartási támogatás
  - ab) fűtési támogatás
  - ac) rezsinövekedés miatti települési támogatás
  - ad) gyógyszer-támogatás
- b) rendkívüli települési támogatások**
  - ba) eseti települési támogatás
  - bb) gyermekvédelmi támogatás
  - bc) iskolakezdési támogatás
  - bd) hajléktalan személyek települési támogatása
  - be) temetési támogatás
- c) gyermekintézmény térítési díjának átvállalása.**

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) *foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;*

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	2,09%	2,43%	2,26%
2016	1,85%	2,49%	2,17%
2017	1,45%	1,89%	1,67%
2018	1,54%	1,66%	1,60%
2019	1,29%	1,59%	1,44%
2020	1,88%	1,94%	1,91%
2021	1,02%	1,14%	1,08%

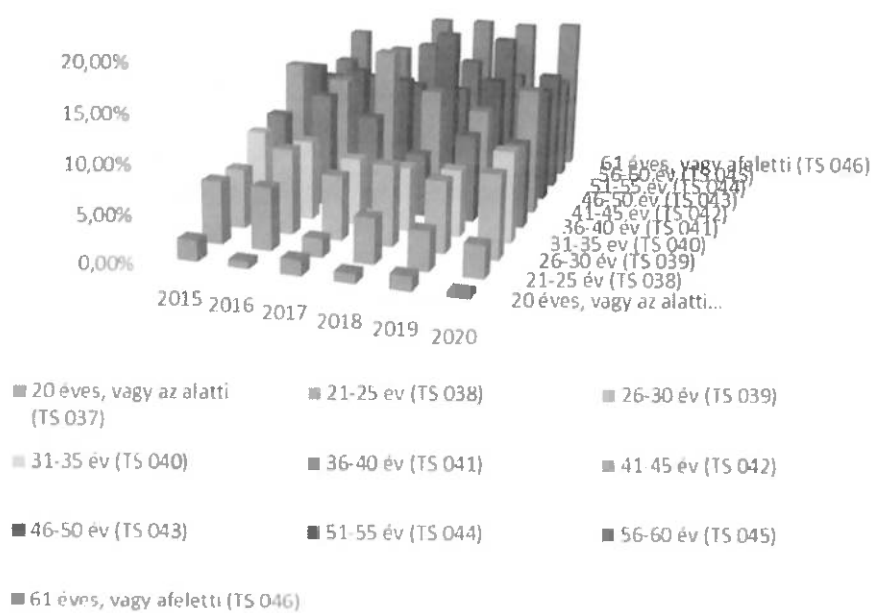
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból kiolvasható, hogy mind a nők, mind a férfiak esetében a nyilvántartott álláskeresők száma jellemzően csökkenő tendenciát mutat, ez alól 2020-as év mutat egyedül a kivételt, a Covid járvány miatt.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint								
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	406	394	305	291	264	350
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	9,00	3,00	5,00	3,00	4,00	2,00	7,00
	%	2,22%	0,76%	1,64%	1,03%	1,52%	0,57%	3,54%
21-25 év (TS 038)	Fő	27,00	26,00	6,00	14,00	11,00	12,00	7,00
	%	6,65%	6,60%	1,97%	4,81%	4,17%	3,43%	3,54%
26-30 év (TS 039)	Fő	26,00	36,00	21,00	25,00	20,00	31,00	9,00
	%	6,40%	9,14%	6,89%	8,59%	7,58%	8,86%	4,55%
31-35 év (TS 040)	Fő	37,00	34,00	22,00	20,00	19,00	34,00	15,00
	%	9,11%	8,63%	7,21%	6,87%	7,20%	9,71%	7,58%
36-40 év (TS 041)	Fő	40,00	49,00	32,00	20,00	25,00	32,00	17,00
	%	9,85%	12,44%	10,49%	6,87%	9,47%	9,14%	8,59%
41-45 év (TS 042)	Fő	59,00	52,00	51,00	37,00	29,00	48,00	16,00
	%	14,53%	13,20%	16,72%	12,71%	10,98%	13,71%	8,08%
46-50 év (TS 043)	Fő	54,00	52,00	38,00	53,00	35,00	44,00	27,00
	%	13,30%	13,20%	12,46%	18,21%	13,26%	12,57%	13,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	45,00	45,00	33,00	31,00	45,00	46,00	22,00
	%	11,08%	11,42%	10,82%	10,65%	17,05%	13,14%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	49,00	46,00	45,00	38,00	31,00	40,00	25,00
	%	12,07%	11,68%	14,75%	13,06%	11,74%	11,43%	12,63%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	60,00	51,00	52,00	50,00	45,00	61,00	59,00
	%	14,78%	12,94%	17,05%	17,18%	17,05%	17,43%	29,80%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

Jellemzően a nyugdíj előtti években a legmagasabb az álláskeresők száma, mely a 2020-as Covid évet követően még erőteljesebb növekedését mutat ezen korosztály esetében, ez a tény az országos tendenciával is párhuzamban van.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	54,93%	56,50%
2016	56,09%	58,82%
2017	56,72%	59,54%
2018	53,61%	56,41%
2019	51,14%	51,85%
2020	44,00%	53,55%
2021	67,17%	52,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tartós (legalább 180 napja) munkanélküliek száma szemlélteti a legjobban, hogy a munkanélküliek közül mennyien vannak azok, akik hosszú időre kikerülnek a munkaerőpiacról. Jelentős változás hogy, a 2020-as Covid évet követően a huzamosabb ideig regisztrált munkanélküliek aránya is növekedést mutat, a férfiak körében kiemelten. Fontos ezen adatra kiemelten odafigyelni, mert tapasztalatok szerint minél hosszabb ideje álláskereső valaki, annál nehezebb később a munka világába integrálódni. Megfigyelhető továbbá, hogy csökkent a nők aránya a tartósan álláskeresők között.

A munkanélkülivé válás okai között szerepel az alacsony iskolai végzettség, illetve a nem megfelelő képzettség, melyek a jövőtervezésnél is fontos információ lehet.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	406	8	1,97%	69	17,00%	329	81,03%
2016	394	11	2,79%	72	18,27%	311	78,93%
2017	305	7	2,30%	57	18,69%	241	79,02%
2018	291	6	2,06%	52	17,87%	233	80,07%
2019	264	6	2,27%	51	19,32%	207	78,41%
2020	350	6	1,71%	41	11,71%	303	86,57%
2021	198	6	3,03%	18	9,09%	174	87,88%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresőknél jellemzően emelkedik a tanultabb, azaz a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek aránya, ezzel párhuzamosan a 8 általánost végzettek száma meg csökken, a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma pedig stagnált az elmúlt években.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	76	78
2016	90	61
2017	73	38
2018	28	14
2019	49	9
2020	430	7
2021	11	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kftv.) értelmében közfoglalkoztatottként az a természetes személy foglalkoztatható, aki

a) a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) rendelkezései szerint munkaviszonyt létesíthet, kivéve azt, aki 16. életévét nem töltötte be, valamint

b) megfelel az alábbi feltételek valamelyikének:

ba) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) szerinti álláskereső, ideértve azt az álláskeresőt is, akinek álláskeresőként való nyilvántartása a közfoglalkoztatási jogviszonya miatt szünetel (a továbbiakban együtt: álláskereső), vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesül,

bb) a menekültügyi őrizetben lévő személy kivételével kérelmének jogerős elbírálásáig az, aki menekültként, oltalmazottként, vagy menedékesként történő elismerés iránti kérelmet nyújtott be, menedékes, vagy

bc) olyan harmadik országbeli állampolgár, akinek az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény 128. § (1) bekezdés a), c), d) vagy f) pontja alapján kijelölt helyen való tartózkodását rendelte el

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresőse hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás programtípusai:

- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása [legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő (rehabilitációs ellátásban részesülő személy, továbbá olyan álláskereső esetében, akiknek legalább negyven százalékos mértékű egészségkárosodását a rehabilitációs szakértői szerv megállapította, vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékossági támogatásban részesül, napi 4-8 órás munkaidő),

- országos közfoglalkoztatási program támogatása [legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő (rehabilitációs ellátásban részesülő személy továbbá olyan álláskeresők esetében, akiknek legalább negyven százalékos mértékű egészségkárosodását a rehabilitációs szakértői szerv megállapította, vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül, napi 4-8 órás munkaidő),

- mintaprogram támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 4-8 órás munkaidő)

A közfoglalkoztatási támogatások típusait és a támogatások igénybevételre vonatkozó szabályokat a közfoglalkoztatásokhoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet tartalmazza.

Közfoglalkoztatási jogviszony csak határozott időtartamra köthető.

A közfoglalkoztatási jogviszony tekintetében próbaidő nem köthető ki.

A közfoglalkoztató köteles a közfoglalkoztatott részére fizetés nélküli szabadságot engedélyezni, ha a közfoglalkoztatott legalább 3 nap, legfeljebb 90 nap időtartamú határozott idejű munkaviszonyt létesít. A közfoglalkoztatott köteles bemutatni a munkaszerződést a fizetés nélküli szabadság megkezdése előtt legalább öt munkanappal.

A közfoglalkoztatott mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól a munkaviszony létesítése céljából történő állásinterjún való részvételhez szükséges időtartamra.

A közfoglalkoztatottat megillető szabadság mértéke naptári évenként 20 munkanap.

A foglalkoztatáspolitikai eszközrendszerét elsősorban aktív, illetve passzív eszközök alkotják.

Az aktív eszközök azok, amelyek leginkább a foglalkoztatás növelését célozzák meg. A cél elsősorban a foglalkoztatás helyzetének aktív befolyásolása. A foglalkoztatás növelésének elérését az álláskeresők képzése, valamint a munkaadók foglalkoztatási lehetőségének növelésével lehet megvalósítani. Az aktív eszközök funkciója, és ebből adódó jelentősége is az, hogy érdemleges, tartós megoldást kíván adni a munkaerőpiaci feszültségekre. Ezek az eszközök elsősorban a munkahely-teremtésre és az elkerülhető munkahely-megszüntetés támogatására, illetve a mobilitási esély és mobilitási képesség javítására irányulnak.

Aktív eszközök:

- Munkaerőpiaci szolgáltatások (munkaerő-közvetítés, tanácsadás, munkatanácsadás, pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, álláskeresési technikákat ismertető foglalkozás, rehabilitációs tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, foglalkoztatási tanácsadás stb.)
- Képzések elősegítése
- Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások
- Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás
- Munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása
- Munkaerő-piaci programok támogatása
- Egyes általánostól eltérő foglalkoztatási formák támogatása

A fenti 3.2.5 táblázat az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és a közfoglalkoztatásban résztvevők adatait szemlélteti, melyben a 2020-as évben kiugróan magas: 430 fő volt az aktív foglalkoztatás -politikai eszközökkel támogatottak száma, ez az érték majdnem tízszerese az előző évhez képest, és csaknem negyvenszeres az azt követő évhez képest.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen a közösségi közlekedés a főváros irányába HÉV-vel és autóbusszal biztosított. Az ingázó munkavállalók közül jelentős számban vannak a gépkocsival munkába járók. A lakosság döntő többsége továbbra is Budapestre jár dolgozni.

A munkalehetőség helyben korlátozott, bár a 2023 évben javuló tendenciát mutat. Jelenleg Szentendrén megközelítőleg 7500 vállalkozás működik, melynek körülbelül 35%-át az egyéni vállalkozók, a fennmaradó 65 %-ot a működő társas vállalkozások teszik ki.

A fenti vállalkozások közül mintegy 153 társaság tartozik a legnagyobb adóteljesítményű adózók körébe.

Az elmúlt évben 5 %-kal növekedett azon új vállalkozások száma, amelyek székhelyet vagy telephelyet létesítettek Szentendrén.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	406	25
2016	394	13
2017	305	7
2018	291	10
2019	264	9
2020	350	8
2021	198	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső száma a 2021 évben 198 fő volt, ez az összlakosság 1,08 %-a, mely az elmúlt hét év legalacsonyabb értéke. A nyilvántartott álláskeresők 0,02%-a pályakezdő volt, ez elenyésző érték.

g) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Szentendrei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya segíti a szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

h) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nem releváns, a településen senki nem vallotta magát romának.

i) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A rendelkezésünkre álló információk alapján foglalkoztatás terén nem valósult meg hátrányos megkülönböztetés.

j) *digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.*

A fiatal korosztály számára az iskolai képzés keretén belül biztosított a képzés, az 50+ és a nyugdíjas korosztály számára az Aranykor Központ rendszeresen tart számítógépes oktatást elősegítő képzéseket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2023. tavaszán alkotta meg a 17/2023. (IV. 28.) önkormányzati rendeletét a pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, melynek célja a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a pénzbeli és természetbeni juttatások, valamint a szociális ellátások igénybevételének helyi szabályait, rendelkezések a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételének jogosultságáról, mértékéről és igénybevételének módjáról. A Képviselő-testület az ellátások biztosításával a szociális szempontból rászoruló életminőségén kíván javítani. A rendelet az Szt-ben és a Gyvt-ben foglalt rendeletalkotási kötelezettségnek megfelelően az Szt. 1. § (2) bekezdés felhatalmazása alapján rendelkezik az Önkormányzat által nyújtható szociális ellátásokról. Szentendre Város Önkormányzat, a következő ellátásokat, támogatásokat nyújtja rászorultság esetén a település lakóinak:

- a) rendszeres települési támogatások
  - aa) lakásfenntartási támogatás
  - ab) fűtési támogatás
  - ac) rezsinövekedés miatti települési támogatás
  - ad) gyógyszer-támogatás
- b) rendkívüli települési támogatások
  - ba) eseti települési támogatás
  - bb) gyermekvédelmi támogatás
  - bc) iskolakezdési támogatás
  - bd) hajléktalan személyek települési támogatása
  - be) temetési támogatás
- c) gyermekintézmény térítési díjának átvállalása

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	406	2,46%	107	26,35%
2016	394	2,38%	101	25,63%
2017	305	1,81%	97	31,80%
2018	291	1,73%	101	34,71%

2019	264	1,54%	97	36,74%
2020	350	2,03%	137	39,14%
2021	198	1,20%	80	40,40%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	104	25,62%	n.a.	-	211	51,97%
2016	99	25,13%	n.a.	-	200	50,76%
2017	74	24,26%	81	26,51%	171	56,07%
2018	73	25,09%	69	23,84%	174	59,79%
2019	39	14,77%	47	17,63%	136	51,52%
2020	24	6,86%	30	8,70%	161	46,00%
2021	25	12,63%	22	11,28%	105	53,03%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	27
2018	25
2019	20
2020	17
2021	18

Forrás: TeIR, KSH

A hátrányos munkaerőpiaci helyzetű, munkaviszonnyal nem rendelkező, aktív korú személyek és családjuk részére a jogszabály alapján aktív korúak ellátása támogatás nyújtható, melynek 2 típusa van:

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás-
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás /összege: 22.800,- Ft/hó/

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra az az aktív korúak ellátására jogosult személy jogosult, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézménybe, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete

- egyedülálló jogosult esetén 27. 075,- Ft a legmagasabb összeg
- családos jogosult esetén 59.875,- Ft a legmagasabb összeg
- ha a házastárs/élettárs foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akkor 37.050,- Ft a legmagasabb összeg.

Szentendrén az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma az elmúlt öt évben jellemzően csökkenő tendenciát mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	10361	52	5	34,59%	77,06%	92,26%
2016	10403	49	5	34,43%	80,14%	94,41%
2017	10472	73	7	34,22%	82,61%	96,44%
2018	10558	91	9	33,93%	83,15%	97,24%
2019	10652	102	10	33,65%	83,16%	96,90%
2020	10849	201	19	33,26%	83,62%	98,34%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az elmúlt öt év adatait nézve kiemelkedően magas, négyszeres lett az épített lakások száma, mely így 2020-ra elérte a 200-t. Az ivóvízvezeték hálózatba mondhatni a lakások mindegyike be van kapcsolva, míg a szennyvízgyűjtő hálózatba bevont lakások aránya csak a lakások 84%-a.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	10 361	n.a.	314	48	310	48	n.a.
2016	10 403	n.a.	295	28	292	28	n.a.
2017	10 472	n.a.	295	26	291	26	n.a.
2018	10 558	n.a.	278	16	276	16	n.a.
2019	10 652	n.a.	277	15	273	15	n.a.
2020	10 849	n.a.	276	29	271	29	n.a.
2021	n.a.	n.a.	275	30	268	30	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A bérlakás állomány az elmúlt hat évben 12 %-kal csökkent, így ez 2021-ben 275 db lakást jelent, melynek sajnos közel 11%-a elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás.

b) szociális lakhatás

Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésükről szóló 24/2018. (X.16.) önkormányzati rendelete szabályozza ezt a területet. Pályázat útján 5 évre lehet szociális bérlakáshoz jutni, amennyiben az egy főre jutó nettó jövedelem a 114.000 Ft-ot nem haladja meg.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem rendelkezünk adattal.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	863	18
2018	569	10
2019	446	8
2020	440	10
2021	521	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2015. (II.17.) önkormányzati rendelete alapján lakhatási támogatást, illetve fűtési támogatást nyújtottunk a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásához, a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, valamint a lakhatáshoz kapcsolódó fűtési kiadások viseléséhez. A lakhatási támogatás havi összege 2500-5000 Ft körül volt. A fűtési támogatást tűzifa formájában kapták meg a rászorulóknak 42000 Ft értékben.

Lakhatáshoz kapcsolódó támogatásban részesítettek száma 2018-ban 129 fő, 2019-ben 102 fő, 2020-ban 83 fő, 2021-ben 74 fő volt.

Az egyéb önkormányzati támogatásban részesülhetnek, például akik a Bursa Hungarica ösztöndíjra pályáznak az önkormányzatnál, mely szociális rászorultság esetén olyan helyi lakosnak jár, aki nappali tagozatos, teljes idejű jogviszonnyal rendelkezik és felsőoktatásban tanul vagy igazoltan fog tanulni. Az ösztöndíj két részből áll: az egyiket a hallgató lakhelye szerinti települési vagy megyei önkormányzat, a másik felét pedig az egyetem vagy főiskola biztosítja.

f) eladósodottság

Nem releváns.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Szentendrén nem jellemző az ilyen lakókörnyezet.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nem releváns.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nincsen szegregációval veszélyeztetett telep a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	13	8	5	6	n.a.	n.a.
2016	13	8	5	6	n.a.	n.a.
2017	13	8	5	6	340	99
2018	13	8	5	6	326	87
2019	13	8	5	6	320	39
2020	13	8	5	6	305	32
2021	13	8	5	6	308	29

Forrás: TelR, KSH Tstar

A településen öt gyermek és nyolc felnőtt háziorvos található, valamint védőnői szolgálat működik. Az egyes egészségügyi törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXII. törvény értelmében a védőnői ellátás 2023. július 1-jétől állami feladat, melyet a szentendrei védőnői körzet tekintetében az Észak-budai Szent János Centrumkórház lát el. A fogorvosi alapellátási feladatok ellátása három vegyes fogorvosi körzetben történik. A fogorvosi ellátást Szentendre Város Önkormányzat Pilisszentlászlóval közös fogorvosi körzet működtetése útján biztosítja az Önkormányzat. Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást az önkormányzat vállalkozási

formában működő egészségügyi vállalkozás útján szolgáltatási szerződés keretében látja el. Az ügyeleti ellátás székhelye: 2000 Szentendre, Bükkös part 27. Az ügyeleti ellátás tekintetében 2024. február 1. napjával változás következik be és az Országos Mentőszolgálat fogja a feladatot ellátni.

Az óvodai és az iskola-egészségügyi ellátás a fogorvos, háziorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll.

Szentendre Város Egészségügyi Intézményei (továbbiakban: SZEI) a Szentendrei Járás járóbeteg szakellátását és gondozását végzi 37 szakmában, valamint egynapos sebészeti ellátás nyújt, átlagosan havi 100 műtéti beavatkozással. A járáshoz Szentendre Városa és másik 12 település (*Budakalász, Csobánka, Dunabogdány, Kisoroszi, Leányfalu, Pilisszentkereszt, Pilisszentlászló, Pócsmegyer, Pomáz, Szigetmonostor, Tahitótfalu Visegrád*) tartozik, az ellátandó lakosság szám meghaladja a 85.000 főt. A SZEI fenntartója Szentendre Város Önkormányzata. A dolgozói létszám 147 fő, ebből 118 fő egészségügyi szolgálati jogviszonyban áll, 29 fő közreműködő.

Az Intézményben 68 szakorvos, 56 szakdolgozó, 23 egyéb végzettségű (gazdasági, műszaki, ügyvitel területen) szakember dolgozik.

Az éves ellátott betegszám nagyságrendileg 250.000 ember, azaz átlagosan napi 1.000 fő.

Jelentős felújítás és építés 2012-ben történt, akkor a SZEI főépülete jelentős átalakuláson és bővítésen ment keresztül, melynek során egynapos sebészeti műtő is kialakításra került, a teljes alapterület pedig közel 2.000 m²-re növekedett. 2020-ban az Egészséges Budapest Program (EBP) keretében pedig orvostechikai és informatikai eszközök, valamint épületgépészeti berendezések beszerzése valósult meg.

a) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés-

Szentendrán 8 területi védőnői körzet van, amelyben a védőnők összesen 1444 családot gondoztak.

Kötelező szűrővizsgálatot 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18, 24 és 30 hónaposan, valamint 3 éves kortól 6 éves korig évente végeznek. Ezek a komplex vizsgálatok kiterjednek a gyermekek testi, lelki, érzelmi fejlettségére. Több gyermeket küldenek tovább látás-, és hallásprobléma miatt szakorvoshoz, javasoltunk logopédiai fejlesztést vagy beszédindítást. Gyakori eltérésként tapasztalják a lúdtalpat, és a hanyagtartást, valamint -véltetően a gyakori okostelefon és tablethasználat miatt- a látásproblémák is kissé előtérbe kerültek. Súlyos elváltozás esetén természetesen indokolt a házi gyermekorvoshoz irányítás. Megkésett mozgásfejlődés esetén Dévény- tornát vagy korai fejlesztést kezdeményeznek a lemaradás behozására. Több gyermeknél probléma a közösségbe való beilleszkedés.

Gyakori a szociális fejlődési zavar, egyre többen járnak fejlesztő pedagógushoz. A korábbi évekhez képest megemelkedett a gyermekági depresszióval küzdő édesanyák száma is, akiket fokozott figyelemmel gondoznak.

Az Iskola-egészségügyi szolgálatunkban 5 főállású iskolavédőnő és 1 főállású iskolaorvos látta el a mintegy 5000 fős diákságot Szentendrán.

Az iskola-egészségügy alapellátásnak minősül, amely törvényben előírt fő kötelezettségei: a kötelező, korhoz kötött védőoltások beadása (6. és 7. osztályokban), a tanulók korosztályi egészségfelmérése, a 16 évesek részére egészségbizonyítvány kiállítása, a veszélyeztetettek vagy krónikus betegek gondozása, a szakmai alkalmasság, a sportversenyzési alkalmasság, a külföldi tanulmányúton vagy iskolai táborban való részvételre való alkalmasság elbírálása, a testnevelési besorolás, a járványhelyzetekben a védőoltások és egyéb intézkedések végrehajtása, a gyermekélelmérés, az iskolai higiénés környezet ellenőrzése, egészségnevelési tevékenység, és - ha az orvos vagy a védőnő az adott iskolában épp jelen van - az akut egészségügyi krízisesemény elsőségi ellátásában való részvétel (26/1997.NM.rendelet.). A törvény a páros számú évfolyamokban írja elő az antropometriai, belgyógyászati, mozgásszervi, érzékszervi, bőrgyógyászati, idegrendszeri szűrővizsgálatokat és adott korcsoportokról jelentési kötelezettség is van.

Az általános iskolákban és gimnáziumokban a 16 évesek és a páros évfolyamokba járók szűrését, a veszélyeztetett tanulók gondozását végzik, ami több mint 3000 tanulót érint.

A szakmai képzést is nyújtó technikumban 200-nál több diák szakmai alkalmassági vizsgálatát végzik el a felvételi időszakában, az iskolai kötelező kb. 350 fős index szűrés, alkalmassági vizsgálat és veszélyeztetettek vizsgálata mellett.

A kötelező védőoltások beadására hatodik és hetedik osztályban kerül sor, ez mintegy kb.2500 tanulót érint évente. Nagyfokú empátiát, figyelmet és szervezést igényelt az iskolákban megjelent menekült tanulók ellátása, védőoltásaik ellenőrzése, esetleg pótlása.

A védőnők egészségnevelő tevékenysége az év során folyamatos. Osztályfőnöki órákon előadásokat tartanak elsősegélynyújtás, személyi higiéné, egészséges életmód és táplálkozás, táplálkozási zavarok, fogápolás, energiatartalék fogyasztás, falcolás, rákszűrés, családtervezés, szenvedélybetegségek, szexualitás, fogamzásgátlás, szexuális úton terjedő betegségek megelőzése és érzékenyítés témakörökben.

Részt vesznek az iskolákban megtartott egészségnapokon- és heteken, valamint pályaorientációs foglalkozás keretein belül bemutatásra kerül a hivatásuk is. A városba látogató szűrőkamionnál elsősegélynyújtás és fogápolás témában is tájékoztatókat tartanak.

b) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztésre iskolai keretek között a Bárczi Gusztáv iskolában van lehetőség. Újszülött kortól sok esetben a Dévény torna javasolt, mely egyenlőre államilag még nem támogatott, így az saját költségen érhető csak el.

c) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

2015. január 1-től a közétkeztetést nyújtó intézménynél bevezetésre került a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló szabályozás.

Városunkban a Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt. (VSZ NZrt.) felelős a közétkeztetés működtetéséért. A VSZ NZrt. közétkeztetési divíziójának feladata az önkormányzati intézmények étkeztetésének biztosítása, és ezen felül a városban található egyéb intézmények, társ szervezetek étkeztetése, kapacitásuk maximális kihasználtsága mellett. A szolgáltató számára az étrend összeállításánál alapvető szempont, hogy az adott korcsoport számára javasolt energia, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi anyag és élelmi rost bevitel teljesüljön. További szempont, hogy az étrend összeállítása során érvényesüljön az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás, a változatosság, az idényszerűség és korszerűség, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében. Az étrend minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

A közétkeztetési divízió biztosítja a gyermekétkeztetést és az önkormányzati intézmények étkeztetését. Összességében mindez napi átlagosan 2500-2800 fő ellátását jelenti, ezen belül speciális étkezést igénylők száma napi 40-60 fő.

A 2022-es év adatainak ismeretében látható, hogy a pandémia után normalizálódott a közétkeztetés helyzete, és a létszám adatok a pandémia előtti időszak adataival megközelítően egyezők. Nyáron, a szezonitásnak megfelelően, az ellátottak létszáma jelentősen csökken. Ebben az időszakban 500-1000 fő részére főz a Központi konyha. Ekkor az üzletág a civil szervezetek és az intézmények szervezésében tartott nyári táborok kiszolgálását is végzi. A Közétkeztetési divízió végzi a város életében meghatározó események étkezési feladatainak ellátását is, többek között árvízi védekezésnél, mobil árvízvédelmi fal próba építésekor.

Tálalókonyhák: • 2000, Szentendre, Mária u 1. (Izbégi Általános Iskola) • 2000, Szentendre, Kálvária út 18. (Barcsay Általános Iskola) • 2000, Szentendre, Kálvária út 16. (Móricz Zsigmond Gimnázium)

A divízió telephelyei • Napközi konyha (Bajcsy-Zsilinszky u.6.) • Bölcsőde konyha (Hamvas Béla u. 1.) Szolgáltatásokat igénybe vevő intézmények: • Izbégi, Vasvári, Bimbó utcai, Püspökmajori, Szivárvány, Hétszínvirág, Hold utcai és az Egres úti óvoda • Szentendrei Móricz

Zsigmond Gimnázium • Izbégi Általános Iskola • Szentendrei Barcsay Jenő Általános Iskola • Bölcsőde (Az intézmény saját konyhával rendelkezik, ahol a speciális ételek készülnek) • Szentendrei II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium (Központi konyha ebédlőjében étkeznek a diákok) • Templomdombi Általános Iskola (Központi konyha ebédlőjében étkeznek a diákok) • Cházár András Általános Iskola (Központi konyha ebédlőjében étkeznek a diákok) • Petzelt Szakmunkásképző Iskola (Központi konyha ebédlőjében étkeznek a diákok) • Gondozási Központ • Önkormányzat • Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt.

A menzán a jogszabályok mentén meghatározott, egészséges ételeket tálalják a gyerekeknek, figyelemmel az élelmiszerek helyes egyensúlyára. Mindig kerül az étlapra a hús, a gabonafélék mellé zöldség és gyümölcs is.

A 2017-es tanévben került ki az ebédlőbe az érintőképernyős tábla, mellyel a gyerekek visszajelzést adhatnak a menzán elfogyasztott étel minőségéről.

Nagycsaládosok és a rászorulóknak kedvezményrel, illetve ingyenesen vehetik igénybe a közétkeztetést.

d) sportprogramokhoz való hozzáférés

Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 103/2022. (V.18.) Kt. sz. határozata értelmében Szentendre Város 2022. év tavaszán elfogadta megújult Sportkoncepcióját. Ebben foglaltak szerint a koncepció fő célja a városban a szabadidősport, tömegsport működésének kiemelt támogatása. Célként fogalmazódik meg a lakosság minél szélesebb rétegeinek bevonása a szabadidősportba, az egészségtudatos, mozgásban gazdag életmód iránti igény felkeltése a jelenleg is működő versenysport támogatása mellett.

A város számára kiemelkedő fontosságú feladatot jelent a polgárainak rekreációja, hiszen a mindennapi életük megélésének minőségét jelentősen befolyásolja az, hogy mennyire képesek kipihenni a fáradalmaikat.

A rekreáció (pihenés, kikapcsolódás, feltöltődés) lélektani és biológiai szempontból megállapított emberi szükségletet elégít ki. A jólét, a jó közérzet és a minőségi élet megteremtését, illetve az önfejlődést szolgálja, miközben a rekreációs tevékenységben részt vevő, a munkában vagy más foglalatosságban kifáradt személy felüdülését, felfrissülését és szórakozását is eredményezi.

A városban a sporttagozatos iskola mellett közel 50 egyesület nyújt sportolási lehetőséget minden korosztálynak. Szinte minden sportág jelen van Szentendrén, a V8 uszoda megépítésével a vízi sportok is nagy népszerűsége tettek szert. Ezzel lehetőség nyílt arra is, hogy a rehabilitációs kezelések bővíljenek, mozgásszervi és gerinc problémákkal küzdők számára új szolgáltatások jelenjenek meg. Egy iskolánk külön úszómedencével is rendelkezik.

2019-ben gördeszkás pálya épült a Közúzó utcában.

Állandó városi sportrendezvények:

Nyuszifutás, Mikulásfutás, Ovíoimpia, újdonságként a jó idő beköszöntével "Mozdulj Szentendre" szabadtéri ingyenes tornaalkalmak, mely utóbbi keretében többek között pilates, jóga, és alakformáló torna kipróbálására van lehetőség.

A városban az elmúlt években az alábbi sportcélú fejlesztések történtek:

- Kondipark épült az Izbégi sportpálya mellett városrészi költségvetésből, azaz a lakók szavazata, javaslatai alapján

- Kondiparkot ajándékozott egy magánszemély a Postás strand mellett, melynek beépítését az önkormányzat vállalta

- Barcsay sportpályán labdafogó háló, kosárlabda palánk, ivóút létesült, utóbbi a Duna Menti Regionális Vízművek Zrt támogatásával, továbbá létesült még egy ivóút a meglévő kerékpárút mentén a Postás Strand mellett a játszótér és tenispályák közelében

- Pap szigeten eszközváltó pont/kerékpártároló épült

-Elkészült a Városi Csónakház felújítása, amely 2020-ban lett átadva, a "Közép-Duna vízi turizmusának komplex fejlesztése" uniós projekt részeként

- Városi összekötő kerékpáros nyomvonal épült a Bükkös patak partján a Duna parttól a Dömörkapui elágazásig, a HÉV állomástól a Püspökmajor lakótelepig

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás nyújtó szociális szolgáltatások körében az Önkormányzat a Gondozási Központ Szentendre intézménnyel kötött ellátási szerződés alapján étkeztetést és házi segítségnyújtást biztosít az arra jogosultaknak.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodnia, akik megfelelnek a Szt. 62. § (1)-(2) bekezdése alapján meghatározott feltételeknek.

A Szt. 62. § (1) bekezdése alkalmazásában szociálisan rászorult személy

- a) jövedelmi helyzete miatt, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét,
- b) a kora miatt, ha egyedül élő és betöltötte a 75. életévét, vagy nem egyedül élő esetén, ha átlagéletkoruk eléri a 75. évet,
- c) az egészségi állapota miatt, ha a háziorvos igazolja, hogy a betegség jellege miatt az érintett nem képes biztosítani a napi egyszeri meleg étkezést,
- d) a fogyatékosság és pszichiátriai betegsége miatt, ha a vonatkozó orvosi szakvélemények alapján a háziorvos igazolja, hogy a betegség jellege miatt az érintett nem képes biztosítani a napi egyszeri meleg étkezést,
- e) a szenvedélybetegsége miatt, ha a vonatkozó szakorvosi szakvélemények alapján a háziorvos igazolja, hogy a betegség jellege miatt az érintett nem képes biztosítani a napi egyszeri meleg étkezést,
- f) a hajléktalansága miatt, ha a személy nyilatkozatában tartózkodási helyeként az önkormányzat illetékességi területét jelölte meg és a hajléktalan étkeztetésének hiánya veszélyezteti a hajléktalan életét.

Házi segítségnyújtás: Házi segítségnyújtásra akkor kerülhet sor, ha a kérelmezőnél a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII.22.) SZMM rendeletben foglaltak alapján a gondozási szükséglet fennáll.

Házi segítségnyújtás keretében az alábbi feladatokról kell gondoskodni:

a) Szociális segítség keretében:

aa) A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködéssel kapcsolatos feladatok ellátás

ab) A háztartási tevékenységben való közreműködés

ac) Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

ad) Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

b) Személyi gondozás keretében:

ba) Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása

bb) Gondozási és ápolási feladatok ellátása

A Gondozási Központ Szentendre a szociális ellátások közül szociális étkeztetésen, és házi segítségnyújtáson kívül és az idősek nappali ellátását is biztosítja.

Az idősek nappali ellátása mellett működik a demens betegek nappali ellátása is. Erre a típusú ellátásra országosan egyre nagyobb az igény, ennek ellenére a Dunakanyarban csak a mi intézményünk vállalja a nappali ellátás keretében ilyen típusú betegeket. Ez a terület speciális szakmai felkészültséget, maximális empátiát és a legnagyobb türelmet igénylő feladat. A demens személyek egész napos felügyelete és ellátása igen felelősségteljes feladat.

A fedél nélküliek ellátását egy 24 órában nyitva álló hajléktalanellátó intézmény végzi, mely szintén a Gondozási Központ Szentendre alá tartozik, és amely éjjeli menedékhelyet és nappali

melegedőt működtet. Az elsőt elsősorban az éjszakai pihenés érdekében veszik igénybe, télen a krízisidőszakban a fagyhalál elől tudnak bemenekülni az ellátottak. A nappali ellátásban már a szociális munkás egyéb dolgokban is tud segíteni, pl. munkakeresés, iratok pótlásában vagy álláskeresésben való segítségnyújtás, de tisztálkodásra, ruhacserére, mosatásra, étkezés igénybevételére is van lehetőség.

Ezen ellátások ingyenesek, az igénybevételhez a szabályok minimálisak, pl. házirend elfogadása, érvényes negatív tüdőszűrő bemutatása, pszichiátriai beteg esetében, hogy együttműködjön a szakorvossal, tisztálkodás igénybevétele, a közösségi élet szabályainak betartása.

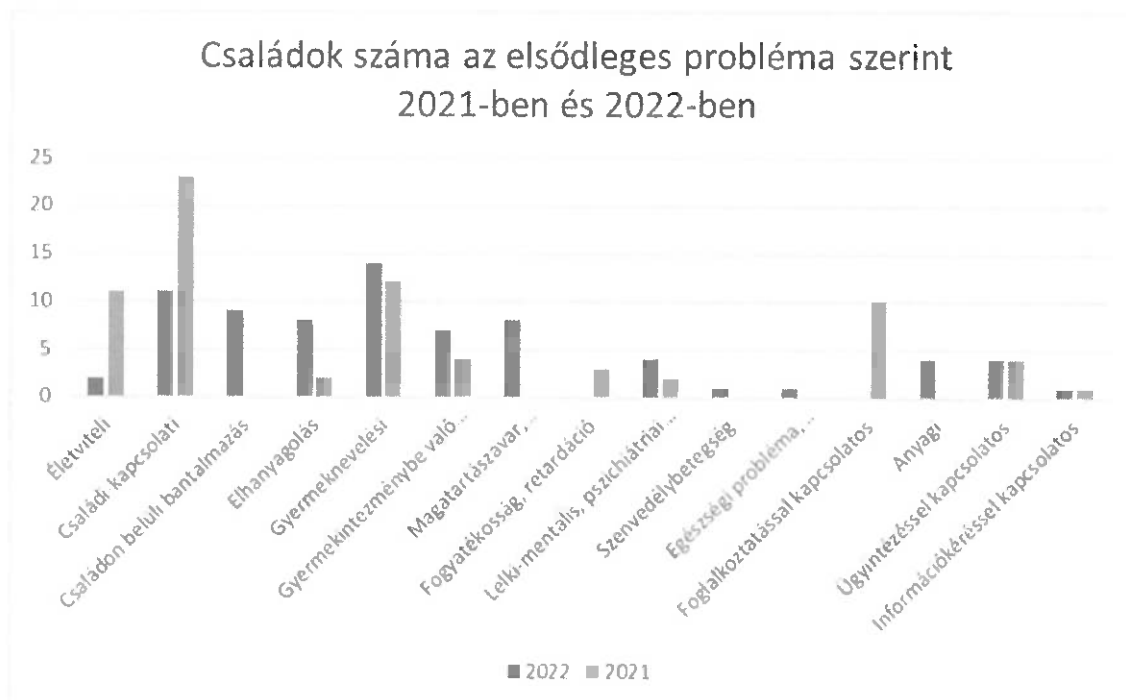
Az Szt.-ben meghatározott családsegítést Szentendre város közigazgatási területén a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás által fenntartott Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény biztosítja.

A Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény célja az egyének és családokat veszélyeztető élethelyzetek megszüntetésének elősegítése, valamint krízis helyzetben lévő személyek megsegítése, a lakosság szociális-mentális helyzetének figyelemmel kísérése, javítása, amely érdekében észlelő és jelző rendszert működtet.

Az Intézmény keretében önálló szakmai egységként működő Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat célja: a szociális vagy mentális problémák, veszélyeztetettség, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló egyének, gyermekek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, veszélyeztetettség, krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából szolgáltatás nyújtás.

A Szolgálat

- figyelemmel kíséri a lakosság szociális, mentális helyzetét,
  - veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő- és jelzőrendszert működtet,
  - információt nyújt a szociális ellátási formákról és azok igénybevételének módjáról,
  - segítséget nyújt a szociális ügyek vitelében,
  - szociális, életvezetési és mentálhigiénés, pályaválasztási, munkavállalási tanácsadást nyújt,
  - családsegítő tevékenységet végez a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése érdekében,
-
- hátrányos helyzetű személyek, lakossági csoportok számára tanácsadást, szolgáltatást szervez,
  - felkérésre környeztanulmányt készít,
  - szükség esetén a Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásaiba közvetít (pszichológus, fejlesztő pedagógus, mediáció, szülőkonzultáció, jogász)
  - adományozást, szabadidős tevékenységet, tájékoztató előadásoka szervez a lakosság részére a prevenció jegyében.

A Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységei száma 2022-ben:

Szakmai megnevezése	tevékenység	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás		139
Segítő beszélgetés		108
Tanácsadás		24
Ügyintézéshez segítségnyújtás		67
Konfliktuskezelés		17
Kríziskezelés		9
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez- pénzbeli		11
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez- természetbeni		33
Közvetítés másikkal		36
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz		8
Esetkonferencia		22
Esetmegbeszélés		42
Esetkonzultáció		44
Környezettanulmány elkészítésében közreműködés	való	38
Családlátogatás		156
Adományközvetítés		70
Mediáció		4
Kapcsolattartási ügyelet		3
Családterápia		16
Pszichológiai tanácsadás		12
Jogi tanácsadás		11

A nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak segítése	8
--	---

f) drogprevenciós szolgáltatások;

A drogprevenciós területen városunkban a rendőrség munkáját is segítve a Félkör Alapítvány és az Egészséges Városért Közalapítvány működik. A Félkör Alapítvány az elmúlt években is folytatta a célkitűzésének megfelelő elterelést, illetve egyéb tevékenységeit.

Az Alapítvány célja a kábítószer fogyasztás megelőzése, a függőnek nem minősülő, de annak korai jeleit magán hordozó, kialakulásában veszélyeztetett személy függőségének megakadályozása, pozitív irányba fordítása. Cél a rászokás, függőség, és a fogyasztással járó problémák megelőzése, kezelése, és egyéb területen jelentkező problémák megoldásában segítségnyújtás, meglévő képességek fejlesztése, újak kialakítása, melyek összekapcsolhatóak a szerfogyasztás kialakulásával. A prevencióban részt vevő egyének a személyre szabott, holisztikus szemléleten alapuló olyan ellátásban részesülnek, amelyre valóban szükségük van.

Az Alapítvány tevékenységét több helyszínen: Budapest III. kerületében, Érden, Gödöllőn, Szentendrén, Nagykátán és Szentmártonkátán, Hatvanban, valamint Aszódon belül 2 helyszínen, közte a Javítóintézetben lévőknek is végzik. A 2000 Szentendre, Duna korzó 25. szám II. emeletén elsősorban Szentendre lakosságának megsegítésére nyújtják szolgáltatásaikat, heti 1 alkalommal. 2022-es évben az Alapítványnál összesen 170 fő, ezen belül Szentendrén 21 fő jelent meg megelőző-felvilágosító elterelésen (minimum 12 alkalommal, legalább fél éven keresztül). A megjelentek legtöbbször Szentendrei lakosok, de a környékbeli településeken élők is előfordulnak az Alapítványnál.

Az Alapítvány célja az információnyújtást, egyéni és családi konzultáció, konfliktuskezelés, csoportos önszolgáltató alkalmak megszervezése mellett az egyének és családok elérése, a társadalmi szemléletformálás a droghasználat és a droghasználók, illetve a szenvedélybetegséggel küzdők tekintetében.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem érkezett ilyen jellegű bejelentés.

h) előnyben részesítési, hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Ide tartoznak a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál: az adományok, mint ruha adományok, iskolakezdési, karácsonyi adományok gyűjtése, de a kríziscsomagok, a nyári táborok, megszervezése és a települési programokon való tevékeny részvétel is.

Az adományok gyűjtését és egyéb segítő összefogást a 2022 év végén megalakult és rendszeres időközönként egyeztető megbeszélést tartó Rászoruló Kerekasztal munkája is segíti.

Ezen kívül még a Család- és Gyermekjóléti Központnál az alábbi speciális szolgáltatások nyújtanak segítséget az arra rászorultaknak:

- Kapcsolattartási ügyelet
- Mediációs szolgáltatás
- Pszichológusi szolgáltatás
- Kórházi szociális munka

- Fejlesztőpedagógiai szolgáltatás
- Családkonzultáció szolgáltatás
- Fogyatékosügyei tanácsadás
- Készenléti szolgálat
- Jogi tanácsadás

Népkonyhával nem rendelkezik településünk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) *közösségi élet színterei, fórumai;*

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
13	1	124792	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) *közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;*

Nem releváns.

c) *helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai:*

Az adománygyűjtéseket a településünkön működő egyházak a Dunakanyari Család- és Gyermejkölési Intézménnyel, a helyi civil szervezetekkel és Önkormányzattal együttműködve és összehangolva szervezik meg önkéntesek közreműködésével.

d) *a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei:*

Szentendre sokszínűsége a városban élő **különböző nemzetiségeknek** – így a bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán – is köszönhető. A nemzetiségek békében élnek egymás mellett, tiszteletben tartva egymás hagyományait, szokásait.

A 2022. évi népszámláláskori létszám alapján a városban:

bolgár nemzetiségűnek 36-an,

cigány nemzetiségűnek 85-en,

görög nemzetiségűnek 51-en,

horvát nemzetiségűnek 92-en,

lengyel nemzetiségűnek 269-en,
német nemzetiségűnek 37-en
örmény nemzetiségűnek 18-an
román nemzetiségűnek 35-en,
ruszin nemzetiségűnek 18-en
szerb nemzetiségűnek 87-en,
szlovák nemzetiségűnek 77-en,
szlovén nemzetiségűnek 4-en
ukrán nemzetiségűnek 50-en vallották magukat.

Városunkban nyolc Nemzetiségi Önkormányzat működik, nagyjából hasonló célok vezérik őket, úgy mint a nemzetiségi hagyományok megőrzése, ápolása, kultúrájuk bemutatása. A céljaik megvalósítása érdekében rendszeresen a képviselő-testületi üléseik, ahol az előterjesztések megtárgyalását követően határozathozattal érvényesítik döntéseiket.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (2) bekezdésének eleget téve Szentendre Város Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületei Szentendre Város Önkormányzatával közigazgatási szerződést kötöttek a helyiséghasználatra és a további feltételek biztosítására vonatkozóan. A felek közötti együttműködés megfelelő.

Szentendre Város Önkormányzatának Képviselő-testülete már a 2022. évi költségvetésében is, majd 2023. évben is elkülönített forrást Szentendre Város Nemzetiségi Önkormányzatai számára. A rendelkezésre álló összegből terv szerint Szentendre városában megvalósuló nemzetiségi közösségi rendezvények, testvérvárosi programok, városunk szellemi és tárgyi értékeinek megővése érdekében végzett tevékenységhez kapcsolódó nemzetiségi programok finanszírozhatóak.

2021. nyarán tartotta első ülését a Nemzetiségi Kerekasztal, amely arra hivatott, hogy Szentendre Város Kulturális, Oktatási és Civil Bizottsága mellett véleményező, javaslattevő fórumként működjön közre, valamint elősegítse a városvezetés és a nemzetiségi önkormányzatok közötti kapcsolatot, jó együttműködést.

e) helyi lakossági önszerveződések:

A településen különböző korosztály különböző élethelyzetének és érdeklődésének megfelelően megtalálja a saját körét, akár az egyházak különböző csoportjaiban baba-mama, nyugdíjas, egyéb, akár a jellemzően tematikusan szerveződő civil körök valamelyikében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Szentendre Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat megalakulása óta azon munkálkodik, hogy hagyományteremtő, hagyományőrző, közösség építő és összetartó programokat valósítson meg Szentendrén. A keresztény ünnepek alkalmából étellel segíti közössége rászoruló családjait, fórumok megtartásában vállal házigazda szerepet, hogy ezzel segítse a romák helyzetének jobbá válását, továbbá tárgyi eszközök vásárlásával patronálja a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatását.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
--

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Számos, az élelmiszersegélyre rászorult ember él a városban	Élelmiszersegély megszervezése, a nagy üzletláncokban megmaradt pékárú, gyümölcs, egyéb szétosztása az arra rászorulóknak között
Szegénységben élők megléte	Az év során aktualitásokhoz kötötten adománygyűjtés megszervezése, rendszeres segítségnyújtás, pl: ünnepek-, tanévkezdés-, fűtési idény- előtt
Hajléktalanság megléte. A nappali és éjszakai szállásra, ellátásra igény mutatkozik	Napi 24 órás ellátás - szállás biztosítása.
	Napszaktól és évszaktól független segítségnyújtás a rászorulóknak, emberséges környezetben való elszállásolása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Szentendre város 0-18 éves korú lakosságának korösszetétele az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	13282	14758	28040	47,87	52,13
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			771	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	2442	2372	4814	8,71%	8,46%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	498	504	1002	1,78%	1,80%

A lakosság 2%-át teszik ki a 0-2 éves legifjabb korosztály, 2-14 évesek a város népességének 17%-a, és az érettségi előtti évekből pedig 3,6%-a ez a korosztály. Mindösszesen elmondható, hogy Szentendrén élők 23 %-a gyermek korosztályba tartozik, azaz átlagban nagyjából minden negyedik lakos gyermek.

a) *veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;*

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a védelembe vétel kezdeményezése a gyermekjóléti szolgáltatás feladata.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást

nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Védelembe vett, illetve veszélyeztetett kiskorú gyermekekre vonatkozó adatok hiányosak, a rendelkezésre álló adatok alapján védelembe vételre a legutóbbi 2021 évben tizenegy alkalommal került sor, ugyanezen évben 12 volt a veszélyeztetett kiskorúak száma.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	9	n.a.
2017	9	n.a.
2018	7	n.a.
2019	7	12
2020	8	8
2021	11	12

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési kedvezmények, gyermekvédelmi törvényben meghatározott pénzbeli támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg

1) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145 %-át (41.325.-Ft)

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel az egyéb feltételeknek

2) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 135 %-át (38.475.-Ft) az 1) pont alá nem tartozó esetekben.

A törvény differenciáltan állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeit, elismerve és támogatva a gyermeket egyedülállóként gondozó családoknak, valamint a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket gondozó szülőknek az átlagostól eltérő élethelyzetét, ezáltal biztosítható, hogy a rászorult gyermekek természetbeni támogatása továbbra is biztosított legyen, és ne essenek ki a gyermekvédelem védőhálójából.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	255
2018	203
2019	177
2020	144
2021	155

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma 2020-as évet követően ismét növekvő tendenciát mutat, 2021-ben 155 gyermeket jelentett.

c) *a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;*

- Újszülöttek támogatása: az önkormányzat minden évben 10.000 Ft - 15.000 Ft értékű ajándékcsomagot ad az újszülött gyermekes családok részére, a születéssel járó kezdeti jelentős kiadások csökkentése céljából, 2022-ban 270 fő volt, 2023-ban pedig a juttatásra jogosultak száma 210 főre csökkent

- Első osztályos gyermekeknek járó ajándékcsomag: az önkormányzat 3500 Ft értékben kezdőcsomagot állít össze az első osztályt kezdő gyermek részére hasznos iskolaszerekkel. 2023 - ban 350 gyermek részesült ebben a támogatásban.

- Iskolakezdési támogatás:

Az iskolakezdéssel járó kiadásokhoz való hozzájárulás érdekében, Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2023. (IV. 28.) a pénzügyi és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokról önkormányzati rendelete értelmében

(1) Szentendre Város Polgármestere azon személy részére, aki alapfokú oktatásban, vagy a 18. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató gyermeket nevel és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 300%-át, egy keresős család esetén a 400 %-át (ez 2023-ban nettó 114.000 Ft/fő jelent) iskolakezdési támogatást nyújt,

(2) Iskolakezdési támogatásra jogosult a 18. életévét betöltött és a 23. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató kérelmező, amennyiben a családjában, vagy a kérelmezőt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az (1) bekezdésben meghatározott jövedelemhatárokat.

Az iskolakezdési támogatás összege gyermekenként évente 20.000 Ft.

A 2023-as évben 24 család, 35 gyermek, összesen 700.000 Ft értékben részesült a támogatásban.

- Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat: az önkormányzat minden évben meghirdeti a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázatot, amely a felsőfokú tanulmányokat folytató fiatalok részére biztosít havi 6200 Ft támogatást a tanév 10 hónapjára, a 2019 és 2020, 2021 években 10 fő, 2022-ben 9 fő kapott ily módon támogatást. 2023-ban ennek keretében 5 fő részesült havi 10.000 Ft önkormányzati támogatásban.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	63	84	147
2016	58	78	136
2017	61	74	135
2018	63	77	140
2019	58	77	135
2020	55	69	124
2021	57	59	116

d) *ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői*

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek ingyenesen vehetik igénybe a szolgáltatást.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kiegészítése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	169	172	199			n.a.
2016	404	167	253			15
2017	417	154	241			12
2018	359	117	223			13
2019	386	94	211			3
2020	263	49	143			7
2021	263	51	177			n.a.

e) *magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete*

Nem releváns.

f) *állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.*

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

2016. január 1-től jelentős változások léptek érvénybe a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatok tekintetében. A feladatot ellátó intézmény neve: Dunakanyari Család és Gyermekjóléti Intézmény. Az intézmény fenntartója: Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás. Az intézmény két szakmai egységgel működik:

1. Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

A szakmai egység működési területe: Szentendre, Budakalász, Pilisszentlászló, Leányfalu, Tahitófalu, Visegrád, Kisoroszi, Szigetmonostor, Pócsmegyer, Pilisszentkereszt.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja: a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló egyének gyermekek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Egyéb szolgáltatások

- Baba-mama klubok (igény szerint több településen)
- Ruhaborze (Budakalászon havonta, egyébként igény szerint)
- Álláskereső (igény szerint)
- Tájékoztató előadás sorozat (szociális, Tb. stb)
- Közösségfejlesztő programok
- Adományozás folyamatos szervezése
- Internet használat (péntek 15-17 óráig) Szentendrén
- Szabadidős programok
- Bevallunk program (segítségnyújtás az adóbevallás elkészítésében rászorulóknak)

2. Család-és Gyermekjóléti Központ

Család-és Gyermekjóléti Központnak az a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik. A család és gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak az Szt.39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túli feladatok is végez.

Feladata: a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni, csoportos, és speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

Amelynek keretében biztosít:

- Utcái és –ha a helyi viszonyok azt indokolják –lakótelepi szociális munkát,
- Kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- Kórházi szociális munkát-ha a helyi viszonyok azt indokolják gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- Családkonzultációt, családterápiát,
- Pszichológiai szolgáltatást

- Jogi segítségnyújtást (kéthetente) képviselő nélkül

Telefonos készenléti szolgálat célja a Család-és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali (telefonon nyújtott) segítségnyújtás: tanácsadással, vagy tájékoztatással, gyermekek, családok, egyének részére.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Szentendrén 8 területi védőnői körzet van, amelyben a védőnők összesen 1444 családot gondoztak. Az elmúlt évben 5 otthonszülés történt, ebből 1 nem tervezett otthonszülés volt.

A területi védőnői ellátás alá 8 önkormányzati, 3 egyházi és 1 Waldorf óvoda tartozik, amelyekben rendszeres tisztasági vizsgálat és egészségnevelés zajlik.

A körzeti védőnők hetente önálló védőnői tanácsadást tartanak, akiknél általában előre egyeztetett időpontban jelennek meg a családok.

2017. szeptember 1-jétől bevezetésre került a Koragyermekkorai Program, ami azóta is szerves részét képezi a védőnői munkának. A program kiemelt célja, hogy a fejlődési problémák korai életkorban felismerésre kerüljenek. A védőnők által végzett szűrések száma havonta átlagosan 40-60 körül alakul körzetenként. Kötelező szűrővizsgálatot 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18, 24 és 30 hónaposan, valamint 3 éves kortól 6 éves korig évente végeznek. Ezek a komplex vizsgálatok kiterjednek a gyermekek testi, lelki, érzelmi fejlettségére. Több gyermeket küldenek tovább látás, - és hallásprobléma miatt szakorvoshoz, javasoltunk logopédiai fejlesztést vagy beszédindítást.

Az Iskola-egészségügyi szolgálatban 5 főállású iskolavédőnő és 1 főállású iskolaorvos látja el a mintegy 5000 fős diákságot Szentendrén. Az ellátott 6-24 éves korú gyerekek ill. fiatalok 5 középiskolában – ebből egy technikum és szakképző iskola, a többi gimnázium -, valamint 7 általános iskolában tanulnak. A védőnőkre 2-3 iskola, kb. 1000 tanuló jut fejenként átlagosan.

Az iskola-egészségügy alapellátásnak minősül, amely törvényben előírt fő kötelezettségei: a kötelező, korhoz kötött védőoltások beadása (6. és 7. osztályokban), a tanulók korosztályi egészségfelmérése, a 16 évesek részére egészségbizonyítvány kiállítása, a veszélyeztetettek vagy krónikus betegek gondozása, a szakmai alkalmasság, a sportversenyzési alkalmasság, a külföldi tanulmányúton vagy iskolai táborban való részvételre való alkalmasság elbírálása, a testnevelési besorolás, a járványhelyzetekben a védőoltások és egyéb intézkedések végrehajtása, a gyermekélelmezés, az iskolai higiénés környezet ellenőrzése, egészségnevelési tevékenység, és - ha az orvos vagy a védőnő az adott iskolában épp jelen van - az akut egészségügyi krízisesemény elsősegély ellátásában való részvétel (26/1997.NM.rendelet.).

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	8	779	97
2016	8	798	100
2017	6	805	134
2018	6	786	131
2019	7	800	114,29
2020	8	777	97,13
2021	8	706	88,25

b) *gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi*

Szentendrén évek óta öt gyermekorvos látja el a város közigazgatási területén élő közel 6500 fő gyermek körü lakosságot. A körzetek elvben meghatározottak, de gyakorlatban a befogadóképesség határáig szabad orvosválasztás van.

c) *ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma*
Nem releváns.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	13	8	5	n.a.	n.a.
2016	13	8	5	n.a.	n.a.
2017	13	8	5	n.a.	n.a.
2018	13	8	5	n.a.	n.a.
2019	14	9	5	n.a.	n.a.
2020	14	9	5	n.a.	n.a.
2021	14	9	5	n.a.	n.a.

d) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktató) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok.

A védőnők a kötelező szűrővizsgálatokat a gyermek 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18, 24 és 30 hónapos korában, valamint 3 éves kortól 6 éves korig évente végzik. Ezek a komplex vizsgálatok kiterjednek a gyermekek testi, lelki, érzelmi fejlettségére. Ezen szűrések alkalmával számos gyermeket küldenek tovább többek között látás-, és hallásprobléma miatt szakorvoshoz, korai fejlesztő Dévény tornára, illetve logopédiai fejlesztésre.

e) *gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások:*

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltáráshoz, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

A településen a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a feladatokat.

d) *gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;*

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	160	144
2016	160	138
2017	160	144
2018	160	142
2019	160	140
2020	160	140
2021	160	140

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	48	48	0	0	160	143
2018	0	0	48	50	0	0	160	139
2019	0	0	35	33	0	0	160	139
2020	0	0	47	50	0	0	160	140
2021	0	0	47	48	0	0	160	144

A bölcsődénk teljes kapacitása ki van használva a törvényi előírásoknak megfelelő módon, miszerint a két évnél fiatalabb és SNI gyermekeket a létszámnnyilvántartásban többszörös szorzóval kell számolni.

A bölcsődében egész év során folyamatos a felvétel, de így is várakozólista van, szükséges lenne egy új intézmény létrehozása.

e) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás fő feladatai: hivatalos ügyek intézésének segítése, szabadidős programok szervezése, tanácsadás, a veszélyeztetettséget észlelő rendszer működtetése, a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, családi konfliktusok megoldásának elősegítése.

A veszélyeztetettség okai: anyagi, gyermeknevelési, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, magatartás és teljesítményzavar, családi konfliktus, szülők vagy család életvitele, szülői elhanyagolás. A korábbi években kiemelt, nevelésbe vett gyermekek szüleinek gondozása folyamatos, a hazagondozás érdekében. Az önkormányzat jó együttműködést alakított ki a Dunakanyari Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal. Ritkán van probléma, ami szociális segítő tevékenységgel megoldható.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

Telefonos készenléti szolgálat: Család-és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali - telefonon nyújtott - segítségnyújtás: tanácsadással, vagy tájékoztatással, gyermekek, családok, egyének részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés: a szociális és oktatási intézményeken keresztül és a városban működő több tíz egyesület, az önkormányzat és intézményei segítségével mindenki számára elérhető a színes kínálat.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt Közétkeztetési divíziója biztosítja munkanapokon a gyermekétkeztetést és az önkormányzati intézmények és városban található egyéb intézmények,

társzervezetek ellátást is megoldják, ez összeségében nagyságrendileg napi 2500-2800 fő ellátását jelenti. Nyáron ez a szám jelentősen lecsökken, a Központi Konyha ekkor 500-1000 főre fűz.

i) *eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;*

Iskolai programok keretében megoldott.

j) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;*

Nem releváns.

k) *előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.*

Ide tartoznak a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál az adományok, mint ruhaadományok, iskolakezdési-, karácsonyi adományok gyűjtése, de a kríziscsomagok, a nyári táborok, megszervezése és a települési programokon való tevékeny részvétel is.

Az adományok gyűjtését és egyéb segítő összefogást a 2022. év végén megalakult és rendszeres időközönként egyeztető megbeszélést tartó Rászorulók Kerekasztal munkája is segíti.

Ezen kívül még vannak a Család- és Gyermekjóléti Központnál az igényekhez igazodó egyéb speciális szolgáltatások.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;*

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	1150	0	0,00%
2016	1156	4	0,35%
2017	1159	10	0,86%
2018	1128	6	0,53%
2019	1157	6	0,52%
2020	1099	4	0,36%
2021	1084	9	0,83%

Településen nem jellemző sem az óvodás, sem az iskolás korosztálynál a HH gyermekek jelenléte, számuk 1% körüli.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	2 750	62	2,25%
2016	2 848	36	1,26%
2017	2 876	74	2,57%
2018	2 914	38	1,30%
2019	2 901	20	0,69%
2020	2 874	35	1,18%
2021	2 977	29	1,01%

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	12	0,71%	n.a.	n.a.	0	0,00%
2016	13	0,76%	0	0,00%	0	0,00%
2017	2	0,11%	0	0,00%	0	0,00%
2018	6	0,34%	6	3,59%	0	0,00%
2019	3	0,17%	0	0,00%	0	0,00%
2020	3	0,17%	n.a.	n.a.	0	0,00%
2021	1	0,06%	n.a.	n.a.	0	0,00%

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	30	1
2016	57	1
2017	62	0
2018	58	0
2019	58	0
2020	62	0
2021	53	0

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	8	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	8	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	965	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	34	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	71	10
Dajka/gonдозónő	49	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 089)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	763	30	845	7	768	0	0	26
2016	771	34	965	8	771	0	0	23
2017	768	34	965	8	770	0	0	23
2018	746	34	965	8	750	0	0	22
2019	765	34	965	8	780	0	0	23
2020	712	34	965	8	718	0	0	21
2021	706	34	965	8	706	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Városunkban összesen nyolc tagintézményes állami óvoda működik még szabad kapacitással, hiszen a meglévő férőhelyek számát 965 fő és az óvodába beiratottak összlétszáma ennek 73%, 706 fő.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	6	128	8	21	19,41%
2015/2016	8	131	8	22	19,98%
2016/2017	7	130	9	22	19,20%
2017/2018	7	129	9	23	18,60%
2018/2019	9	132	9	22	18,82%
2019/2020	9	133	9	22	17,00%
2020/2021	10	129	9	22	17,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Átlagosan minden 13. osztály gyógypedagógiai oktatásban részesül. Egy általános iskolai osztályra jutó gyermekszám 22, melyből átlagos 4 gyermek más település lakója.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	556
2015/2016	466
2016/2017	559
2017/2018	439
2018/2019	409
2019/2020	427
2020/2021	456

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) *hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;*

Nem releváns.

d) *az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;*

Nem releváns.

f) *előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.*

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesevő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	n.a.	15
2017	0	0	158	12
2018	0	0	176	13
2019	0	0	188	3
2020	0	0	142	7
2021	0	0	119	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Óvoda elavult energetikai hálózata	Fűtés és energetikai korszerűsítés
Középületek elavult állapota	Energetikai megújítása az épületeknek
Sporteszközállomány fejlesztésre szorul	Kültéri sporteszközök, játszóelemek létesítése
Ifjúság körében kevés a tartalmas és egészséges időtöltés	Szabadidős programok, együttlétek, kirándulások, nyár napközis táborok megszervezése
Ifjúságot érintő problémás területek (függőségek, zaklatások, mentális betegségek) megléte, terjedése	Problémás területek feltérképezése, cselekvési terv kidolgozása
Családi és kortárs problémák, függőség, mentális zavar megléte a fiatalok körében	Felnőtt felügyelet melletti kulturált szabadidős délutáni elfoglaltság biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja (Alaptörvény, Munka törvénykönyve), de a már meglévő esélyegyenlőtlenségek okainak feltárását és felszámolását nem írja elő egyetlen jogszabály sem.

A nemek közötti egyenlőség tekintetében a jogi szabályozás megfelel az EU előírásainak, azonban a jogérvényesítés területén vannak még fejlesztésre szoruló területek. Hazánkban a nők esélyegyenlőségére és diszkriminációjuknak tilalmára nincs külön jogszabály. Az elsődleges törvény, amelyben kiemelve szerepel a nemek közötti egyenlőség szem előtt tartása az élet minden területén, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. CXXXV. törvény. E törvény kimondja, hogy a közfeladatot ellátó szervezetek minden jogviszonyukban, eljárásukban és intézkedésük során meg kell tartaniuk az egyenlő bánásmód követelményét (4. §). A törvény tételesen felsorolja, mely területeken tiltja a diszkrimináció minden formáját: tiltja a nemet, a családi állapotot, az anyaságot (terhességet) vagy apaságot, valamint a foglalkoztatási jogviszonyt vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt részmunkaidős jellegén, illetve időtartamának határozott vagy határozatlan jellegén alapuló megkülönböztetést.

Magyarországon a nők helyzete sok mindenben hasonló a közösség tagállamainak női lakosaiéhoz, de az eltérő történelmi fejlődés miatt több területen – főleg a foglalkoztatás területén – különbségek is tapasztalhatóak. Világszerte elindult egy új folyamat a fiatal város lakó nők körében, miszerint önállóan is képes az életét szervezni, irányítani. A fiatalabb és iskolázottabb nemzedék számára természetes a nők előretörése a munkahelyeken, főleg középvezetői pozíciókban számuk jelentősen megnőtt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	2,09%	2,43%	2,26%
2016	1,85%	2,49%	2,17%
2017	1,45%	1,89%	1,67%
2018	1,54%	1,66%	1,60%
2019	1,29%	1,59%	1,44%
2020	1,88%	1,94%	1,91%
2021	1,02%	1,14%	1,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartásban az álláskeresők között az elmúlt évek mindegyikében a nők aránya magasabb volt. Szerencsére mindkét nem esetében elmondható, hogy csökkenő a tendencia az aktív korú munkanélküliek számát, arányát illetően, ez alól csak - az ismert okokból - a 2020 év képez kivételt.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	54,93%	56,50%
2016	56,09%	58,82%
2017	56,72%	59,54%
2018	53,61%	56,41%
2019	51,14%	51,85%
2020	44,00%	53,55%
2021	67,17%	52,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A hosszabb ideig fennálló munkanélküliség is jellemzően a nők körében mutat magasabb arányt.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	406	25
2016	394	13
2017	305	7
2018	291	10
2019	264	9
2020	350	8
2021	198	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) *nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban*

Nem jellemző a településen.

b) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedését az iskolai végzettség jelentősen befolyásolja. Alacsony iskolai végzettséggel való elhelyezkedésre jelenleg a közfoglalkoztatásban való részvétel ad lehetőséget. Ez a problémacsomag globális jellegű, ezért jellemzően a kormányzati szinten meghozott intézkedések tudnak az alacsony iskolai végzettségű nők esélyegyenlőségén javítani, segíteni.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szükségességében. Erre vonatkozóan azonban nem rendelkezünk adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	8	779	97
2016	8	798	99
2017	6	805	134
2018	6	786	131
2019	7	800	114
2020	8	777	97
2021	8	706	88

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az elmúlt évek gyermekszületéseinek számát figyelve, a 0-3 évesek közötti korosztály 2017-ben mutatott a legmagasabb értéket.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	160	144
2016	160	138
2017	160	144
2018	160	142
2019	160	140
2020	160	140
2021	160	140

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A városi bölcsődénk teljes kapacitáson működik, sőt várólista is van a helyekért.

A táblázat első ránézésre megtévesztő lehet, - hisz jogszabályi előírásnak megfelelően a két évnél fiatalabb és SNI gyermekek szorzója miatt - a 140 gyermekkel teljes kapacitáson működik az intézmény.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	48	48	0	0	160	143
2018	0	0	48	50	0	0	160	139
2019	0	0	35	33	0	0	160	139
2020	0	0	47	50	0	0	160	140
2021	0	0	47	48	0	0	160	144

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, az anya és gyermekgondozás a védőnő szakmai munkájában jelenik meg. E területen belül is fokozott figyelmet kell fordítani a szociálisan nehéz helyzetben élő várandósokra és a gyermeküket egyedül nevelő anyákra. A gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását a leendő szülők számára már várandós korban megkezdődik beszélgetések, családlátogatások keretében.

A nőkkel szembeni diszkrimináció legsúlyosabb fajtája a nők elleni erőszak.

Az erőszakos magatartások formái: a zaklatás, a szexuális erőszak, és a családon belüli erőszak.

A gyermekek és nők védelmének fontosságáról, valamint az Isztambuli Egyezményhez való csatlakozás elutasításáról szóló 2/2020. (V. 5.) OGY politikai nyilatkozata kimondja:

„Magyarország ma kiemelt figyelmet szentel a családok, a gyermekek és a nők védelmének. Jogait az Alaptörvény deklarálja, ennek szellemében zajlik az Országgyűlés törvényalkotó munkája, és az állam külön intézkedési kötelezettsége is kivételes helyzetük támasztéka. Magyarországon a törvények és a jogalkalmazás biztosítják a nők védelmét. A nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak bűncselekménynek minősül.”

A családon belüli erőszaknak több fajtája van: szóbeli, lelki, testi, szexuális és gazdasági (anyagi). Az áldozat és az elkövető között közeli, családi, intim viszony van. Ez a kapcsolat lehet házastársi, élettársi, gyermek-szülő vagy testvérek közötti is. Az erőszak általában olyan személyeket érint, akik ki vannak szolgáltatva az elkövető családtagnak.

Folyamatosan romló anyagi helyzet miatt kevesebben vállalnak gyermeket, ebben benne lehet a COVID-19 okozta hatások is. Többen visszaköltöznek a fővárosba vagy messzebbi vidéki településre tekintettel arra, hogy városunkban rendkívül megemelkedtek az ingatlanárak, illetve a közlekedés nehezített a családok számára (folyamatos dugók, ritka távolsági buszjáratok). Városunkban egy állami bölcsőde van, nehéz bejutni, hosszú a várólista. Több bölcsődére lenne szükség. A térítéses állami bölcsőde bevezetése óta sok család anyagi problémába ütközik.

Ha segítségre van szükség, kevés a szakember, hiány van védőnőből, nincs gyermekortopédia, endokrinológus, gyermekszemészet, nehéz bejutni a mentálhigiénés központba.

Szentendrén 2015. és 2022. közötti években az újszülöttek száma az alábbiak szerint alakult:

Év	Újszülöttek száma
2015	237
2016	245
2017	263
2018	252
2019	237
2020	244
2021	262
2022	220

Az elmúlt nyolc évben így összesen 1960 gyermek született.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Családon belüli erőszak esetén a városunkban a területi védőnők és a családsegítő munkatársai azonnali segítséget nyújtanak, mind pszichés támogatással, mind szervezetek közvetítése által. Városunkban szerencsére erre nagyon ritkán van példa.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton, családok átmeneti otthona településünkön nem működik, a szolgáltatások elérése, közvetítése a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény feladata.

A Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali (telefonon nyújtott) segítségnyújtást biztosít: tanácsadással vagy tájékoztatással, gyermekek, családok, egyének részére.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében jól működő észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását. Kezdeményezi, szervezi és összehangolja a

jelzőrendszer, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben, felhívja őket a jelzési kötelezettségük teljesítésére. Segítségük nélkül nem tudnánk információhoz jutni az általunk még nem ismert családokról, gyermekekről. A jelzőrendszer tagjai az iskola, az óvoda, a védőnő, a családsegítő munkatársa, illetve rendőrség. A jelzőrendszerben szereplő személyekkel és intézményekkel való együttműködés elősegítése, tevékenységük összehangolása érdekében a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszéléseket szokott tartani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A Képviselő-testületben a 14 fő képviselő fele nő. Az önkormányzati fenntartású intézmények vezetői közül is jellemzően a fele nő, illetve a Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatalban dolgozó köztisztviselők között is többségében női munkaerő van jelen.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Probléma, hogy a gyermek születését követően az otthon maradó anyák egy része magányosnak érzi magát, hiszen hirtelen az eddigi aktív életéből szinte minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér és fellép a félelem a „mástól”. A kisgyermekes édesanyák elszigetelődésének megakadályozás, enyhítése érdekében szükségesnek tartjuk a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet, közösségi teret létrehozni, melyek színvonalas programokat, rendezvényeket kínálnak az anyák számára.

A nők számára a család működtetése, gyermek kísérése, ápolása nehezen összeegyeztethető a teljes állású munkavégzéssel, sokat segítene a rugalmas törzsidős munkabeosztás a munkahelyeken, melyre már sok jó példa van főleg a multicégek körében.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szülők körében a nevelési alapelvek meglétének hiánya	Előadások, workshopok szervezése szakemberek bevonásával
Egyre nagyobb stressz nehezedik a mai családokra	Fizikai egészségmegőrzés érdekében szűrések szervezése, mentális egészségért gondolatébresztő előadások tartása
Nem rendelkeznek kellő ismerettel a leendő édesanyák a rájuk váró feladatokról	Szülésre felkészítő foglalkozások tartása. Baba-Mama klub működtetése, aktuális problémák átbeszélése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az ENSZ Közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az idősök világnapjává. Az államnak és a helyi önkormányzatoknak is alapvető feladata, illetve kötelessége az idősekről való gondoskodás.

Az idős emberek társadalmi, közösségi, családi szerepvállalásai az idők folyamán átalakultak. Régen az idősök tanácsaira, bölcsességére még nagy szükség volt a mindennapi élethez. A családon belül mind a nők, mind a férfiak tekintélye a korral együtt növekedett. Napjainkban már megfigyelhető, hogy az idősebbeket mindaddig nagy tisztelet övezi, amíg nem hátráltatják a közösséget, családot. Előfordul, ha ellátásuk komoly gondot jelent, megszűnik az addigi bánásmód, s az érintettek a közösség érdekeit követve természetesnek tekintik, hogy nem tudják tovább ápolni, gondozni őket. Annak ellenére, hogy a modern társadalmak egyre kevésbé igénylik az idősök szakmai tudását, nem szabad háttérbe szorítani őket, inkább támogatni kell, hogy aktív, tevékeny életet tudjanak élni. Fontos, hogy senki ne eltartottként gondoljon rájuk.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	4 513	4 811	93,00%
2016	4 644	4 809	96,00%
2017	4 831	4 797	100,00%
2018	5 066	4 814	105,00%
2019	5 309	4 833	109,00%
2020	5 471	4 826	113,00%
2021	5 557	4 736	117,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Szentendrén 2017 évet követően enyhe öregedést mutat a település korfája, azaz a 65 év felettek száma enyhe mértékben meghaladja a 14 alattiak számát, 2021-ben ez a különbség 821 fő volt.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	2566	3742	6308
2016	2553	3786	6339
2017	2545	3800	6345
2018	2569	3855	6424
2019	2621	3926	6547
2020	2563	3873	6436
2021	2534	3828	6362

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a nyugdíjasok száma elmúlt években jellemzően stagnált.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskoriak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	136	84	2071	3225	18	63	n.a.
2016	123	23	2102	3929	16	56	n.a.
2017	124	21	2101	3364	15	53	10
2018	124	22	2128	3416	18	51	12
2019	116	17	2200	3501	18	47	13
2020	102	17	2173	3483	15	40	15
2021	98	15	2139	3466	15	40	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága:

Az idősek, nyugdíjasok szívesen végeznek/végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet, bár ennek az esélye a munkaerőpiacon egyre csekélyebb, kivéve, ha speciális szaktudással rendelkezik valaki.

Nehéz helyzetben vannak azok az idősebb munkavállalók is (jellemzően 55 év feletti), akiknek megromlik az egészségi állapota, vagy megváltozik a munkaköre, vagy akit érint az átszervezés, hiszen aki ebben a korban munkanélkülivé válik, annak az elhelyezkedési esélye jelentősen romlik, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerőpiacon.

Statisztikai adatokkal – az idősek hátrányos megkülönböztetését a foglalkoztatás területén – nem tudjuk alátámasztani, de valószínűleg településünkön is előfordul a gyakorlat, hogy nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát, illetve a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		406	394	305	291	264	350
41-45 év (TS 042)	Fő	59	52	51	37	29	48	16
	%	14,53%	13,20%	16,72%	12,71%	10,98%	13,71%	8,08%
46-50 év (TS 043)	Fő	54	52	38	53	35	44	27
	%	13,30%	13,20%	12,46%	18,21%	13,26%	12,57%	13,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	45	45	33	31	45	46	22
	%	11,08%	11,42%	10,82%	10,65%	17,05%	13,14%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	49	46	45	38	31	40	25
	%	12,07%	11,68%	14,75%	13,06%	11,74%	11,43%	12,63%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	60	51	52	50	45	61	59
	%	14,78%	12,94%	17,05%	17,18%	17,05%	17,43%	29,80%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) *tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei.*

Az Aranykor Központ tart ingyenes és fizetős szellemi és testi aktivitásra ösztönző és fejlesztő programokat a városban, illetve a Gondozási Központ Szentendre is helyszínt biztosít drámapedagógiai, ping-pong foglalkozásoknak.

c) *a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;*
Nem jellemző.

d) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.*
Nem érkezett bejelentés.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) *az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;*

Az idősek egészségügyi ellátása biztosított, 8 házi orvos és 6 gyógyszerész működik a településen. Szentendre Város Egészségügyi Intézményei (továbbiakban: SZEI) a Szentendrei Járás járóbeteg szakellátását és gondozását végzi 37 szakmában, valamint egynapos sebészeti ellátás nyújt, átlagosan havi 100 műtéti beavatkozással

A településen 2021 évben a Gondozási Központ által nyújtott házi segítségnyújtásban részesülők száma 77 fő, a szociális étkezésben 149 fő, 2022 évben a házi segítségnyújtásban részesülők száma 76 fő, a szociális étkezésben 153 fő és 2023 évben pedig a házi segítségnyújtásban részesülők száma 73 fő, a szociális étkezésben 158 fő volt.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	2566	3742	6308
2016	2553	3786	6339
2017	2545	3800	6345
2018	2569	3855	6424
2019	2621	3926	6547
2020	2563	3873	6436
2021	2534	3828	6362

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	fő	fő	fő	fő
2015	4 513	41	85	194
2016	4 655	49	71	195
2017	4 831	49	84	196
2018	5 066	44	77	174
2019	5 309	46	81	180
2020	5 471	44	89	180
2021	5 557	44	77	149

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A településen két nagyobb intézmény biztosítja a kulturális és közművelődéshez való hozzáférést. A Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár mely nemcsak az olvasóknak, könyv és zene iránt érdeklődőknek nyújt folyamatos lehetőséget, élményt hanem számos családi, kulturális, zenei, színi előadásnak is a gazdája. A Szentendrei Kulturális Központ szervezi egész évben mind kültéren, mind beltéren a város különböző helyszínein, a változatos, színes kulturális rendezvényeket, fesztiválokat. Így például a nagyobb fesztiválok: a Szentendrei Gyereknapp, Szentendre éjjel-nappal nyitva, Gyertyaúsztatás Szentendrén, Borkorzó Szentendrén.

c) idősek informatikai jártassága;

Nem áll rendelkezésre adat.

d) a generációk közötti programok.

Számos óvodai iskolai program kerül bemutatásra jellemzően egy-egy ünnepnaphoz kötötten a Gondozási Központban.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az elmagányosodás problémája, hogy egyre több idős marad egyedül a háztartásokban, indokolja a közösségi programok támogatását, az idősek fizikai és társas aktivitásnak megőrzését, a sikeres idősödés folyamatának támogatását.

Az Egészséges Városért Közalapítvány az idősebb korosztály számára az alábbi programokat szervezi a városban rendszerességgel:

Januártól folyamatosan a **Fitt-tornát** a Püspökmajori idősek rendszeres mozgásformáját.

Áprilisban az Egészség világnapjához kötődően **Magyarország átfogó szűrőprogramja** rendezvényt szervezik meg, szűrőkamion bevonásával, ahol depresszió kérdőívek, egészségértés felmérések, különféle tesztek is elérhetők.

Júliusban a **Gondozási Központban egészséghónap** keretében megrendezésre kerül az Idősek Szeánsza, mely nemcsak az Idősek Klubja tagoknak szól, hanem nyitott más érdeklődőknek is.

A rezilienciát növelő, alkalmazkodó új tevékenységek bevezetése terén az – együttműködések és készségek fejlesztése célú programok, így a Szentendrei Életmódklubok (SZÉK) hálózata kiépítése is folyamatban van.

A 2018 óta működő **Szentendrei Idősek Gyalogló Klubja** illeszkedik a Fitt programokhoz, kéthetente rendezi meg gyalogló összejöveteleit, nagy népszerűségnek örvend.

Októberben **Alzheimer Café** a városban működő nyugdíjas klubok, és minden más érdeklődő számára kerül megrendezésre a program. A demenciával élő személyek és családtagjaik, gondozóik részére szervezett rendszeres találkozók sorozata, ahol szakember jelenlétében tájékozódhatnak a betegségről, kötetlen beszélgetésen és más társas tevékenységben vehetnek részt, megismerhetik a hasonló helyzetű családok életét.

Szeptemberben az **Idősek Világnapján** ismeretterjesztő előadásra kerül sor és szűrővizsgálatokon vehetnek részt az érdeklődők, pl. látás, hallás, melanoma szűrés. Ezt követően hagyományosan zenés műsor, bűnmegelőzési kisfilm, torna, állófogadással egybekötött program várja az időseket.

Október 1. Idősek Világnapja - Magyarország átfogó szűrőprogramja kerül megrendezésre rendszeresen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek elszigetelődése, érzelmi elmagányosodása	Irodalmi művön vagy a Biblián keresztül kezdeményezett beszélgetések, véleménycserék kialakítása, érzelmi intelligencia fejlesztése
Idősek elszigetelődése, elmagányosodása, demencia veszélye	Játékos szellemi erőpróba, verseny megszervezése, közösségi együttlét
Mozgásszegény életmód	Közösen gyaloglás, rendszeresen összegyűlve különböző távok együttes megtétele

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Magyarország az elmúlt években jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos személyek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény emelhető ki.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő vallotta magát fogyatékosnak, ami a népesség 4,9%-a volt. Nemzetközi viszonylatok azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékossgal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékossgal az érintetteket elsősorban a mindennapi életben, a közlekedésben, illetve a tanulásban és a munkavállalásban akadályozza. A leggyakoribb fogyatékossgal a mozgásszervi, a hallás - és a látássérült. A hatályos jogszabályoknak és a pályázati feltételeknek megfelelően, felújítás, új közintézményi beruházások már akadály mentesítve készülnek.

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma tekintetében az alábbi adatok állnak rendelkezésre.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	221	243	464
2016	198	253	451
2017	189	242	431
2018	173	234	407
2019	160	230	390
2020	155	215	370
2021	162	200	362

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Szentendrén a fogyatékosok nappali ellátását biztosító intézmény nincs, a feladatellátást 2022 december 31-ig az Irmák Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft-vel kötött szerződés alapján évente 5 fő részére volt biztosítva.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Amennyiben a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Kifejezetten védett, támogatott munkahely nincs a településen.

b) *munkavállalást segítő lehetőségek;*

Nem áll rendelkezésünkre erre vonatkozó adat

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;*

Nem rendelkezünk információval.

d) *önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.*

A fogyatékkal élő személyek elszigetelődnek a társadalomban, elkülönülnek a környezetüktől. Egyéni szükségleteik alapján, egyedi igényeknek megfelelően szükséges támogatásuk. A településen nincs fogyatékosokat ellátó nappali ellátó intézmény. 2022. december 31. napjáig az IRMÁK Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft-vel kötött feladatellátási szerződés alapján biztosította a fogyatékos személyek nappali ellátását. 2022. év végén azonban a bentlakásos intézmények kitagolásának következtében a fogyatékos személyek nappali ellátását biztosító intézmények a szentendrei járásban megszűntek. Szentendre Város Önkormányzat 2023-ban a Református Szeretetszolgálattal kötött ellátási szerződést, amelynek révén a Fideliafia Ház – Fogyatékosokat Segítő Református Központ 2 fő szentendrei lakóhellyel rendelkező fogyatékos személy nappali ellátását biztosítja és támogató szolgáltatásuk révén segíteni tudja az ellátottakat a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésében, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtást is biztosít részükre.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében rokkantsági járadékra jogosult, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult a Korm. rendeletben meghatározott feltételek szerint.

Parkolási igazolvány: A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII.11.) Korm. rendelet értelmében parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, fogyatékos személyek lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A háziorvosi rendelők, patikák és szakrendelők nagyrészt akadálymentesen elérhetőek.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában álló középületek részben akadálymentesítettek.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A településen a közszolgáltatást nyújtó intézmények részben akadálymentesítettek. Mára elmondható, hogy az egészségügyi szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő hozzáférés túlnyomó részben biztosított. A jövő nagy feladata, hogy a teljes körű akadálymentesítést megvalósítsuk, bár ez a jelentős költségvonzatuk miatt csak ütemezetten lehetséges. Új beruházás, felújítás a hatályos jogszabályoknak megfelelően csak akadálymentesített környezet biztosításával történhet. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Részben megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Nem megoldott. Sok esetben nem akadálymentesítettek. Az utak, járdák felújításra szorulnak, jelenleg kevés helyen akadálymentesítettek.

f) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosokkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok nappali intézménye nincs a településen. Közlekedés nehézkesen megoldott. Külön fogyatékkal élők személyek szállítására, közlekedésére adatok nem állnak rendelkezésre.

2023.10.01-től igényekhez igazítva a fogyatékosok nappali elhelyezése a Református Diakónia Filadelfia Házával együttműködési megállapodás keretein belül kerül megoldásra.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

- Az egyenlő esélyű hozzáférést (EEH) biztosító közintézmények felmérése folyamatban van a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által megadott szempontsor alapján.
- A településen fogyatékossgal élők sajátos igényeit kielégítését célzó programokat a civil szervezetek végeznek tájékoztatást nyújtó céllal.
- Az önkormányzat segítségével és együttműködésével az NSZI érzékenyítő programjai települési szinten közszolgáltatók részére is hozzáférhetőek. Az érzékenyítő programok a tavalyi tanévben már megvalósultak a kistérségi nevelési és oktatási intézményekben, ezek felkérés alapján a későbbiekben is tovább folytatódnak.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezése

- Speciális közlekedési megoldások kivitelezése
- Fogyatékos személyek nappali intézményének biztosítása: a Református Diakónia Filadelfia Házával történt megállapodás szerint két fő részére biztosított a nappali ellátás igénybevétele és az oda- vissza utaztatás is.
- Tanköteles korú fogyatékossgal élő gyermekek oktatási intézményen belüli segítése szegregáció esetén, egyéb ügyintézésben segítségnyújtás (akár teljeskörű személyes jelenléti segítséggel, utaztatást is biztosítva).
- A háborús veszélyhelyzet elől menekült fogyatékossgal élő személyek idegenrendészeti segítése (jogállás tisztázás, létfenntartási támogatás, stb.), segítség az integrációban, a nevelési-, oktatási intézményekben való lehetőségekhez való hozzájutásban, a speciális nevelési intézmények elérésében, speciális szolgáltatások elérésében és kapcsolattartás és aktív együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal.
- Nagykorú személyeknek segítségnyújtás pénzbeli- természetbeni ellátásaikkal kapcsolatosan és lakástámogatási ügyekben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élők társas kapcsolatainak előmozdítása	Nyári táborok szervezése, élményekkel, programokkal, együttléttel
A fogyatékkal élőkről kevés ismerete van a környezetének	Játékos, interaktív érzékenyítő foglalkozások tartása óvodákban, iskolákban gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közlekedés a városban fejlesztésre szorul	Közlekedés korszerűsítése, megújítása
Az esővíz elvezetése nincs megoldva	Csapadékvíz elvezetésének kiépítése
Utak nem megfelelő állapota	Útfelújítás
Partfal omlás veszélye	A partfal stabilizálásának megoldása
E-töltőállomások hiánya	E-töltőállomások kiépítése
Csónakház nem megfelelő állapota	Csónakház megújítása, korszerűsítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Jellemzően egy-egy konkrét feladat, megoldandó probléma kapcsán kerül sor együttműködésre, egyeztetésre.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Szentendrén jelen lévő egyházak: Szentendrei Katolikus Egyházközség, Szentendrei Református Egyházközség, Szentendrei Evangélikus Gyülekezet, Szentendrei Baptista Gyülekezet, Pomázi Görögkatolikus Egyházközség -ide tartoznak a szentendrei görögkatolikus közösségek is, Budai Szerb Ortodox Egyházmegye. Az egyházak helyi képviselőivel, a helyi civil szervezetekkel és a gazdasági szereplőkkel megfelelő az együttműködés, elsősorban egy-egy konkrét téma-feladat kapcsán.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat tagja a Dunakanyari Család-és Gyermejjóléti Intézményfenntartó Társulásnak. A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálatnak pedig Tagintézménye működik településünkön.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Szentendre sokszínűsége a városban élő különböző nemzetiségeknek, így a bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, román, szerb, szlovák is köszönhető. A nemzetiségek békében élnek egymás mellett, tiszteletben tartva egymás hagyományait, szokásait. A saját közösségein belül próbálnak segítséget nyújtani az érintett öt célcsoportnak.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az önkormányzat a település civil szervezeteivel igyekszik megfelelő kapcsolatokat, szabadidős programok kialakítására, az idősebb és fiatalabb korcsoportok megsegítésére egyaránt.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program kialakításában széles körű adatgyűjtésre volt szükség, ebbe a munkába bevonásra kerültek többek között a város intézményeinek vezetői, egyes civil szervezetek vezetői, a nemzetiségi ügyintéző, a SZEL, védőnő, családsegítő munkatársai, a helyi óvoda, bölcsőde munkatársai, valamint az önkormányzati kollégák akik a várost, az itt élő célcsoportokat, azok problémáit a leginkább ismerik és tudtak releváns javaslatot tenni a szükséges intézkedések megfogalmazásában.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszaesatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az a) pontban nevesített személyek részvételével a program megalkotása előtt 2023 nyarán fórum került összehívásra.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételre kerül a település honlapján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>1.Számos az élelmiszersegélyre rászorult ember a városban</p> <p>2.Szegénységben élők megléte</p> <p>3.Hajléktalanság megléte. A nappali és éjszakai szállásra, ellátásra igény mutatkozik</p>	<p>1.A nagy üzletláncokban megmaradt pékáru, gyümölcs, egyéb szétosztása az arra rászorulóknak között</p> <p>2.Időszakosan aktualizált adománygyűjtés, így tisztálkodószer, ruha, tanszer, karácsonyi ajándék</p> <p>3.Napi 24 órás ellátás - szállás biztosítása. Napszaktól és évszaktól független segítségnyújtás a rászorulóknak, emberséges környezetben való elszállásolás</p>
Gyermekek	<p>1.Óvoda elavult energetikai hálózata</p> <p>2.Középületek elavult állapota</p> <p>3.Sporteszközállomány fejlesztésre szorul</p> <p>4.Ifjúság körében kevés a tartalmas és egészséges időtöltés</p> <p>5.Ifjúságot érintő problémás területek (függőségek, zaklatások, mentális betegségek) megléte, terjedése</p> <p>6.Családi és kortárs problémák, függőség, mentális zavar megléte a fiatalok körében</p>	<p>1.Fűtés és energetikai (szigetelés, ablakcsere) korszerűsítés</p> <p>2.Energetikai megújítása az épületeknek</p> <p>3.Kültéri sporteszközök játszóelemek létesítése</p> <p>4.Szabadidős programok, együttlétek, kirándulások, nyár napközis táborok megszervezése</p> <p>5.Problémás területek (függőségek, zaklatások, mentális...) feltérképezése, megelőzési és cselekvési terv kidolgozása</p> <p>6.Zárt közösségi tér és felnőtt felügyelet melletti kulturált délutáni szabadidős helyszín és elfoglaltság biztosítása</p>
Idősek	<p>1.Idősek elszigetelődése, érzelmi elmagányosodása</p> <p>2.Idősek elszigetelődése,</p>	<p>1.Biblián vagy irodalmi művön keresztül kezdeményezett beszélgetések, véleménycserék kialakítása, érzelmi intelligencia fejlesztése</p> <p>2.Játékos szellemi erőpróba, verseny</p>

	elmagányosodása, demencia veszélye 3.Mozgásszegény életmód	megszervezése, közösségi együttlét 3.Közösen gyaloglás, rendszeresen összegyűlve különböző távok együttes megtétele
Nők	1.A szülők körében a nevelési alapelvek meglétének hiánya. 2.Egyre nagyobb stressz nehezedik a mai családokra 3.Nem rendelkeznek kellő ismerettel a leendő édesanyák a rájuk váró feladatokról	1.Előadások, workshopok szervezése szakemberek bevonásával 2.Fizikai egészségmegőrzés érdekében szűrések szervezése, mentális egészségért gondolatébresztő előadások tartása 3.Szülésre felkészítő foglalkozások tartása. Baba -Mama klub működtetése, aktuális problémák átbeszélése
Fogyatékkal élők	1. Fogyatékkal élők társas kapcsolatainak előmozdítása 2.A fogyatékkal élőkről kevés ismerete van a környezetének	1.Nyári táborok szervezése, élményekkel, programokkal együttléttel 2.Játékos, interaktív érzékenyítő foglalkozások tartása óvodákban, iskolákban gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	1.A közlekedés a városban fejlesztésre szorul 2.Az esővíz elvezetése nincs megoldva 3.Utak nem megfelelő állapota 4.Partfal omlás veszélye 5.E-töltőállomások hiánya 6.Csónakház nem megfelelő állapota	1.Közlekedés korszerűsítése, megújítása 2.Csapadékvíz elvezetésének kiépítése 3.Útfelújítás 4.A partfal stabilizálásának megoldása 5.E-töltőállomások kiépítése 6.Csónakház megújítása, korszerűsítése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is bekapcsolódhatnak a település életébe, vérkeringésébe. Jelenleg ez városunkban nem releváns.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kellő támogatást kapjanak városunkban.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek közösségbe való bekapcsolódására, szükség szerinti segítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a énidő, család és munkahely egyensúlyának megteremtését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
té e- s l- a	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódás a országos szakmapolitikai stratégiaághoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés és eredményeinek fenntartatásának hatósága	Önkormányatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0.	Településszintű probléma											
	Szentendre, fenntartható közlekedés fejlesztése: Városi intézményrendszer és a HÉV összekötése, I. ütem	A közlekedés a városban fejlesztésre szorul	közlekedési helyzet javítása	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	VEKOP-5.3.2-15-2016-00010	Közlekedés korszerűsítése, megújítása	Polgármester	2023.10.23.	felújított/átépített útszakaszok hossza	humán, pénzügyi, technikai	fos	Nem releván
	Szentendre Izbég városrész részbeni csapadékvíz elvezetése	Az esővíz elvezetése nincs megoldva	Csapadékvíz elvezetése megoldódott legyen	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	PMI CSAPVÍZGAZD_2018/15	Csapadékvíz elvezetésének kiépítése	Polgármester	2023.01.15.	a megépített szakaszok hossza	humán, pénzügyi, technikai	fos	Nem releván
	Szentendre, Püspökmajor lakótelep gyűjtőútjának felújítása, Kálvária út	Utak nem megfelelő állapota	Útfelújítás	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	TOP PLUSZ-1.2.3-21-PT11-2022-00074	Útfelújítás	Polgármester	folyamatban	felújított/átépített útszakaszok hossza	folyamat	fos	Nem releván

Szentendre, Petyina városrész esőkeret építés és vízelvezetés, Barackvirág utca	Az esővíz elvezetése nincs megoldva	Csapadékvíz elvezetése megoldódott legyen	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	TOP PLUSZ-1.2.1-21-PT11-2022-00069	Csapadékvíz elvezetésének kiépítése	Polgármester	2023.07.30	a megépített szakaszok hossza	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	Nem releváns
Szentendre, Szirom utca – partfal omlás helyreállítás	Partfal omlás veszély	a partfal stabilizálása	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Vis maior pályázat 517 647 Ebr42	A partfal stabilizálásának megoldása	Polgármester	2022.07.12.	a megépített partfal hossza	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	Nem releváns
Jedlik Ányos Terv - Smart Szentendre, e-töltőállomások létesítése	E-töltőállomások hiánya	e-töltőállomások létesítése	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	GZR-T-Ö-2016-0021	E-töltőállomások kiépítése	Polgármester	2024.07.30. fenntartási időszak vége	a kiépített töltőállomások darabszáma	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	Nem releváns
A Közép-Duna vízi turizmusának komplex fejlesztése – Csónakház felújítás	Csónakház nem megfelelő állapot	Csónakház felújítás	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	VEKOP 4.1.1-15-2016-0004	Csónakház megújítása, korszerűsítése	Polgármester	2025.04.03 fenntartási időszak vége	felújított épület	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	Nem releváns
Kálvária út felújítása	Az utak nem megfelelő állapot	Útfelújítás	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása 2019	Utak felújítása	Polgármester	2025.12.16. fenntartási időszak vége	felújított utak hossza	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	Nem releváns
Szentendre Belváros csapadékvíz elvezetés fejlesztése	Az esővíz elvezetése nincs megoldva	Csapadékvíz elvezetése megoldódott legyen	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	PM CSAPVI ZGAZD_2017/11	Csapadékvíz elvezetésének kiépítése	Polgármester	2026.07.16. fenntartási időszak vége	a megépített szakaszok hossza	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	Nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
Élelmiszermentés	Számos az élelmiszersegélyre rászorult ember a városban	A rászorultak támogatása	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	A nagy üzemeltetőkben megmaradt pékáru, gyümölcs, egyéb szétosztása az arra rászorulóknak között	Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény	Igény szerint folyamatosan	A segélybe igénybe vevők száma	Humán	5 év	Karitászokka közös gyűjtéstásokkal
Adománygyűjtés	Szegénységben élők megléte	A rászorultak támogatása	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Időszakosan aktualizált adománygyűjtés, így tisztálkodószerek, ruha, tanszer, karácsonyi ajándék	Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény	Igény szerint folyamatosan	A segélybe igénybe vevők száma	Humán	5 év	Karitászokka közös gyűjtés
Van segítség!	Hajléktalanság megléte. A nappali és éjszakai szállásra, ellátásra igény mutatkozik	A közterületeken való életvitel szerű tartózkodás megszűntetése. Tisztálkodási és alapellátás biztosítása	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Napi 24 órás ellátás - szállás biztosítása. Napszaktól és évszaktól független segítségnyújtás a rászorulóknak. emberséges környezetben való elszállásolás	Gonдозási Központ Szentendre	Igény szerint folyamatosan	Nappali éjszakai ellátottak száma.	Humán, pénzügyi, technikai	5 év	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
Izbégi energetikai korszerűsítés	Óvoda elavult energetikai hálózata	Óvoda energetikai korszerűsítése	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	TOP PLUSZ- 2.1.1-21-PT1-2022-00014	Fűtés energetikai (szigetelés, ablakcsere..) korszerűsítés	Polgármester	2024.09.30.	az átépített területek nagysága	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	Nem releváns

Középületek energiahatékonysági felújítása Szentendrén, Izbégyi Általános Iskola, Szentendrei II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium, Házi Gyermekorvosi Rendelő	Középületek elavult állapota	Középületek energiahatékonysági felújítása	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	KEHOP-5.2.9-16-2016-00067	Energetikai megújítása az épületeknek	Polgármester	2024.08.07. fenntartási időszak vége	az átépített épületek minősége, mennyisége	folyamatos	Nem releváns
Ovi-sport pályázat, Szivárvány Óvoda	Sporteszközállomány fejlesztésre szoruló	Kültéri sporteszközök létesítése	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Kültéri sporteszközök járszobalemegek létesítése	Polgármester	2026.05.07. fenntartási időszak vége		folyamatos	Nem releváns
Szabadidős programok szervezése	Ifjúság körében kevés a tartalmas és egészséges időtöltés	Közösségépítő, értelem, jóra, az szépre értékekre odafigyelő nevelő-oktatótartalmas együttlétek megszervezése	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Szabadidős programok, együttlétek, kirándulások, nyár napközis táborok megszervezése	Dunakanyari Család-Gyermekjóléti Intézmény	Igény szerint folyamatosan	A programon résztvevő gyermekek száma	Humán, pénzügyi, technikai	Nem releváns
Prevenációs tematika kidolgozása	Ifjúságot érintő problémás területek (függőségek, zaklatások, mentális betegségek) megléte, terjedése	Fizikailag és mentálisan egészséges ifjúság nevelése	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Problémás területek (függőségek, zaklatások, mentális...) feltérképezése, megelőzési és cselekvési terv kidolgozása	Dunakanyari Család-Gyermekjóléti Intézmény	Igényekhez igazodva folyamatosan	prevenációs anyag hozzáférők száma	Humán, pénzügyi, technikai	Nem releváns

<p>Töltstük jól a délutánt</p>	<p>Családi és kortárs problémák, függőség, mentális zavar megléte a fiatalok körében</p>	<p>Fizikailag és mentálisan egészséges ifjúság nevelése</p>	<p>Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)</p>	<p>Nem releváns</p>	<p>Zárt közösségi tér és felhőt felügyelet melletti kultúrált délutáni szabadidős helyszín elfoglaltság biztosítása</p>	<p>Szentendrei Baptista Gyülekezet</p>	<p>Igényekhez igazodva folyamatosan</p>	<p>A programon résztvevő gyermekek száma</p>	<p>Humán, pénzügyi, technikai</p>	<p>5 év</p>	<p>Nem releváns:</p>
<p>III. A nők esélyegyenlősége</p>											
<p>Hogyan neveljük</p>	<p>A szülők körében a nevelési alapelvek meglétének hiánya.</p>	<p>A gyermekek nevelési és mentálhigiéniai problémáinak időben való felismerése, megelőzése</p>	<p>Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)</p>	<p>Nem releváns</p>	<p>Előadások, workshopok szervezése szakemberek bevonásával</p>	<p>Püspökmajor Lakótelepi Bölcsöde, Szentendre Városi Óvodák</p>	<p>Igényekhez igazodva rendszeresen</p>	<p>A résztvevő anyukák, szülők száma</p>	<p>Humán, pénzügyi, technikai</p>	<p>5 év</p>	<p>Nem releváns:</p>
<p>Egészségtudatosság, szűrések, prevenció</p>	<p>Egyre nagyobb stressz nehezedik a mai családokra</p>	<p>Work-life balance segítése, megelőzés, prioritizálás</p>	<p>Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)</p>	<p>Nem releváns</p>	<p>Fizikai Egészségmegőrzés érdekekben szűrések szervezése, mentális egészségért gondolatébresztő előadások tartása</p>	<p>Egészséges Városért Közalapítvány</p>	<p>városi programokhoz/alkalmakhoz csatlakozva</p>	<p>A programon résztvevők száma</p>	<p>Humán, pénzügyi, technikai</p>	<p>5 év</p>	<p>Nem releváns:</p>
<p>Szülésre felkészítés, Baba-Mama klub</p>	<p>Nem rendelkezik kellő ismerettel a leendő édesanyák rájuk váró feladatokról</p>	<p>Édesanyák tájékoztatása, a felkészítése a szülésre és azt követő gyermekgondozási időszakra</p>	<p>Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)</p>	<p>Nem releváns</p>	<p>Szülésre felkészítő foglalkozások tartása. Baba - Mama klub működtetése, aktuális problémák átbeszélése</p>	<p>Védőnői Szolgálat</p>	<p>folyamatosan</p>	<p>A programon résztvevők száma</p>	<p>Humán</p>	<p>5 év</p>	<p>Nem releváns:</p>
<p>IV. Az idősek esélyegyenlősége</p>											

Bilaterális, drámapedagógiai foglalkozás	Idősek elszigetelődése, érzelmi elmagányosodása	Közösségi élmény, aktivitás és mentális segítségnyújtás rendszeresen	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Irodalmi művön vagy a Biblián keresztül kezdeményezett beszélgetések, véleménycserék kialakítása. érzelmi intelligencia fejlesztése	Gondozási Központ Szentendre	kéthetente folyamatosan	A programon résztvevők száma	Humán	igényekhez igazítva	Nem releváns
Helytörténeti verseny és képzések megrendezése időseknek	Idősek elszigetelődése, elmagányosodása, demencia veszélye	Közösségi élmény, agyi és egyéb képességek trenírozása	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Játékos szellemi erőpróba, verseny megszervezése, közösségi együttlét	Szentendre Város Önkormányzat, Aranykor Központ	tavasszal és ősszel alkalmanként	A programon résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	Nem releváns
Országos Gyalogló Idősklub működtetése	Mozgásszegény életmód	Fizika aktivitás, mozgáskoordináció fejlesztés csoportosan	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	OGYIK	Közösen gyaloglás, rendszeresen összegyűlve különböző távok együttes megtétele	Egészséges Városért Közalapítvány		A programon résztvevők száma	Humán,	folymatos	Nem releváns
V. A fogvatékosággal élő személyek esélyegyenlősége											
Nyári táboroztatás fogvatékos gyerekeknek	Fogvatékkal élők társas kapcsolatainak előmozdítása	Integrálni lehet, amennyire lehet, élményeket adni nekik, miközben családjuk tehermentesülnek kicsit	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Nyári táborok szervezése, élményekkel, programokkal, együttléttel	Dunakanyari Család-Gyermekjóléti Intézmény	nyaranta	A programon résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	Nem releváns
Értekenyítő foglalkozások tartása	A fogvatékkal élőkrol kevés ismerete van a környezetének	Mínél több információt eljuttatni a fogvatékos emerek környezetében élőknek, a	Integrált Települetfejlesztési Stratégia (ITS)	Nem releváns	Játékos, interaktív érzékenyítő foglalkozások tartása óvodákban, iskolákban	Dunakanyari Család-Gyermekjóléti Intézmény	havi rendszerességgel	A programon résztvevők száma	Humán	igényekhez igazítva	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

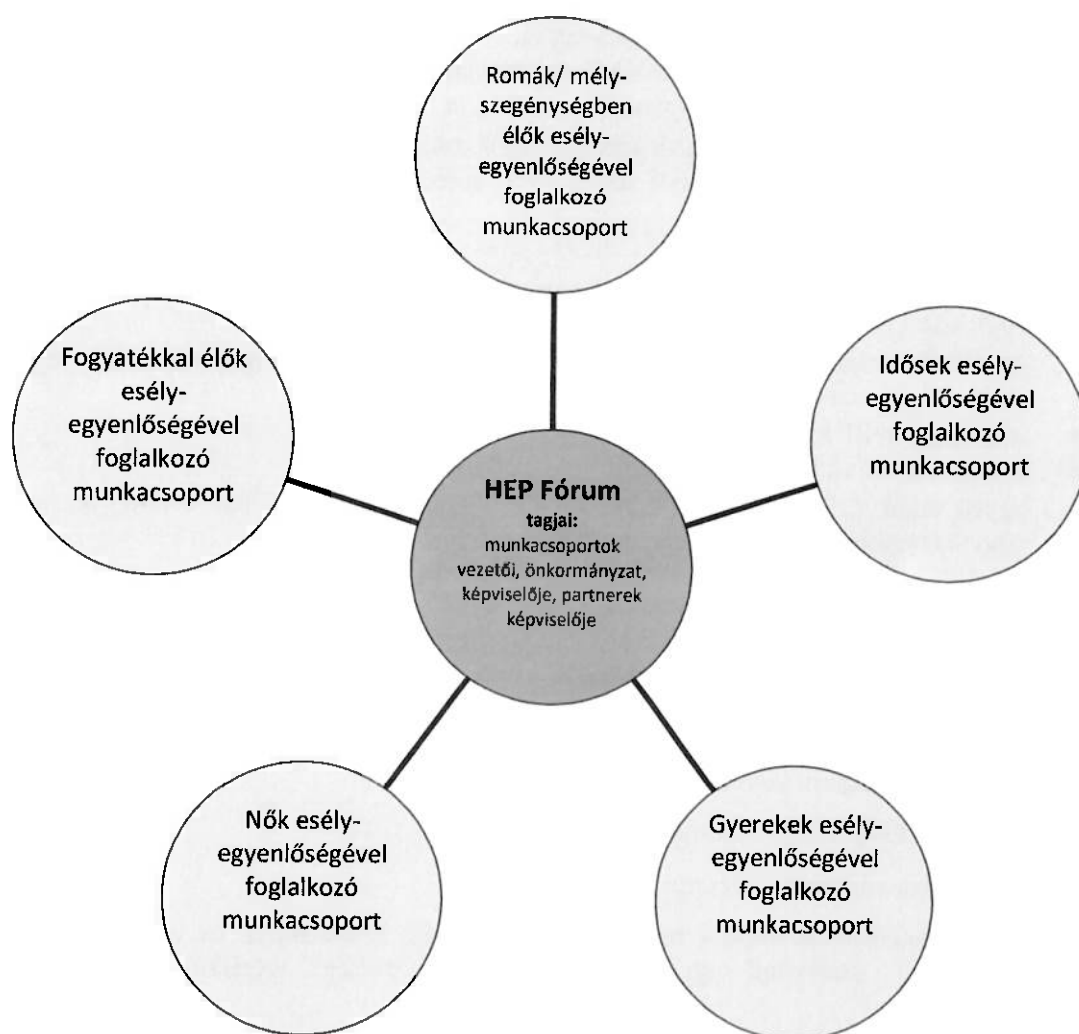
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Szentendre város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Szentendre Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 12/2024. (I.31.) Kt. sz. határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Szentendre, 2024. 01. 31.

KIVONAT

Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. január 31-i üléséről készült jegyzőkönyvéből

13. Előterjesztés Szentendre Város 2024-2029. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról
Előadó: Fülöp Zsolt polgármester

Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2024. (I.31.) Kt. sz. határozata:

Szentendre Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. elfogadja Szentendre Város Önkormányzatának jelen határozat mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2024. és 2029. közötti időszakra;
2. felkéri a Polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésének megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Önkormányzat nevében írja alá, és tegye meg a szükséges intézkedéseket az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtása érdekében;
3. felkéri a Polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésről értesítse a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot, valamint gondoskodjon a 2. pontban foglalt döntéssel összefüggő feladatok végrehajtásáról.

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

Végrehajtásért felelős: Humánszolgáltatási Iroda

K. m. f.

Fülöp Zsolt s. k.
polgármester

dr. Schramm Gábor s. k.
jegyző

Kapja:

1. Önkormányzati és Ügyfélszolgálati Iroda – irattár
2. A Képviselő-testület tagjai
3. Humánszolgáltatási Iroda, Köznevelési és társadalmi kapcsolatok referens - intézkedésre

Közzétéve az L/Testületi anyagok/Határozatok mappában és a Weboldalon.

A kiadmány hitelül:

Szentendre, 2024. február 1.

Simor Györgyné
jegyzőkönyvvezető

